

Forsikring & Pension
Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtidspension og fleksjob 2003-2010

Andreas Østergaard Nielsen

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Indhold

1. Indledning og sammenfatning	4
2. Førtidspension og fleksjob	5
2.1. Førtidspension	5
2.2. Fleksjob	5
2.3. Førtidspensions- og fleksjobreform 2003 og 2013	6
3. Tidligere undersøgelser og metoder	6
4. Tilkendelser af førtidspension og fleksjob 2003 til 2010	8
5. Estimation af tilkendelsessandsynligheder for førtidspension og fleksjob	18
5.1. Tilkendelser af førtidspension og fleksjob, 2003-2006	19
5.2. Tilkendelser af førtidspension og fleksjob, 2007-2010	23
5.3. Robusthedsanalyse	26
6. Benchmark af den kommunale tilkendelsespraksis	26
6.1. Effekt af kommunesammenlægningerne ved strukturreformen i 2007	31
6.2. Potentiale i kommunerne	31
6.3. Kritik af benchmark-metoden	32
7. Alternativ til fleksjob og førtidspension, 2007-2010	32
8. Diskussion og konklusion	35
9. Litteratur	38
10. Bilag	39
10.1. Den statistiske model	39
10.2. Benchmark-indikator	39
10.3. Tilkendelsesratio og absolut forskel (pct.point) på forventet og faktisk, 2003-2006.	40
10.4. Tilkendelsesratio og absolut forskel (pct.point) på forventet og faktisk, nye kommuner, 2003-2006.	47
10.5. Tilkendelsesratio og absolut forskel (pct.point) på forventet og faktisk, 2007-2010	50
10.6. Sandsynlighed for fleksjob, 2003-2006	53
10.7. Sandsynlighed for fleksjob, 2007-2010	55
10.8. Sandsynlighed for tilgang til langvarig offentlig forsørgelse, 2007-2010	57
10.9. Tilkendelsesratio og absolut forskel. Langvarigt offentligt forsørgede, 2007-2010	59
10.10. Inddeling af diagnoser	62

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

1. Indledning og sammenfatning

I denne rapport benchmarkes kommunernes sagsbehandlingspraksis for tilkendelser af førtidspension eller visitation til fleksjob i perioden 2003 til 2010.¹ Formålet er at afdække forskelle i kommunernes sagsbehandlingspraksis og kvantificere forbedringspotentialer, hvis sagsbehandlingen i alle kommuner svarede til de bedste. Med andre ord måles potentialer ved at udbrede, hvad der kan karakteriseres som best practice.

For hver enkelt kommune sammenholdes den faktisk andel af befolkningen, der får tilkendt førtidspension eller visiteres til fleksjob, med den forventede andel. Den forventede andel er den gennemsnitlige sandsynlighed for at få tilkendt førtidspension eller fleksjob, der bestemmes på baggrund af en statistisk model. Sammenholdes den faktiske tilkendelsesgrad med den forventede tilkendelsesgrad i hver kommune kan det fastslås, om en kommune tilkender flere eller færre førtidspensioner og fleksjob end forventet. På denne måde kan kommunerne benchmarkes overfor hinanden. De kommuner, der falder bedst ud i benchmarkanalysen, er de, der tilkender færrest førtidspensioner eller fleksjob i forhold til det forventede niveau. Det forventede niveau tager hensyn til borgersammensætningen, individuelle karakteristika og kommunale rammevilkår. Forskellen mellem den faktiske og forventede andel tilkendelser af førtidspension og fleksjob tolkes som udtryk for forskelle i sagsbehandlingspraksis.

Analysen viser:

- De bedste 10 pct. af kommunerne tilkender 20 pct. færre førtidspensioner eller fleksjob end forventet.
- Hvis alle kommuner havde samme tilkendelsespraksis som de bedste 10 pct., ville der være 45.000 færre tilkendelser af førtidspension eller fleksjob i perioden 2003-2010.
- Hvis alle kommuner havde samme tilkendelsespraksis som den bedste fjerdedel, ville der være 15 pct. færre tilkendelser. Det svarer til et forbedringspotentiale for perioden 2003-2010 på 25.000 færre tilkendelser af førtidspension eller fleksjob.
- De kommuner, der klarer sig godt i benchmark-analysen, findes i hele landet, men der er en tendens til, at flere er placeret i Region Hovedstaden.
- Både før og efter kommunalreformen tilhører Frederikssund, Helsingør, Hillerød, Vallensbæk og Dragør de ti bedste kommuner.
- Omvendt er der en række kommuner, der både før og efter kommunalreformen i 2007 klarer sig dårligere end forventet. Generelt ligner kommunernes rangering den rangering, der er i Kolodziejczyk m.fl. (2009).
- Der er ikke tydelige tegn på, at sagsbehandlingspraksis ændres som følge af strukturreformen i 2007, hvor en række kommuner blev lagt sammen.
- Der er ikke tegn på, at de kommuner, som tilkender relativt få førtidspensioner og fleksjob i forhold til forventet, oplever en relativt større gruppe langvarigt offentligt forsørgede på kontanthjælp, sygedagpenge

---

¹ Analysen omfatter ordningen, der trådte i kraft med førtidspensionsreformen i 2003, som også benævnes den 'nye ordning'.

eller ledighedsydelse. Den strammere kommunale tilkendelsespraksis på området for førtidspension og fleksjob er således ikke kun en omplacering af personer til andre offentlige ordninger.

- Når der ikke er tegn på omplacering mellem offentlige ordninger, betyder det, at forbedringspotentialet ved at udbrede best practice er stort.
- Givet det store forbedringspotentialer har det værdi at undersøge, hvad de bedste kommuner gør og udbrede det til resten af landet.

Rapporten er disponeret som følger. I afsnit 2 præsenteres regler for førtidspension og fleksjob samt de politiske reformer, der er relevante for denne analyse. I afsnit 3 gennemgås kort tidligere analyser på området. I afsnit 4 gives en deskriptiv karakteristik af de typisk træk ved de personer, der får tilkendt førtidspension. Der estimeres en model for tilkendelsen af førtidspension og fleksjob i afsnit 5, og i afsnit 6 benchmarkes kommunerne efter deres tilkendelsespraksis. Afsnit 7 beregner en tilsvarende benchmarkmodel for tilgangen til langvarig offentlig forsørgelse. I afsnit 8 diskuteres resultaterne.

2. Førtidspension og fleksjob

Førtidspension tildeles til personer, hvis arbejdsevne er varigt nedsat og ikke kan varetage et ordinært job såvel som aktivering, revalidering, fleksjob eller anden støttet beskæftigelse. Lovgivning er ændret flere gange senest pr. 1. januar 2013. Hensigterne med reformerne har været at mindske tilgangen til førtidspension. Det var også hensigten med reformen, der trådte i kraft i 2003. I denne analyse evalueres førtidspensionsreformen fra 2003 ved at belyse, hvilke personer der har fået tilkendt førtidspension eller fleksjob efter reformen.

Perioden 2003 til 2010 opdeles i to: 2003 til 2006, som er før strukturreformen, hvor en række kommuner blev sammenlagt, og 2007-2010, som er efter strukturreformen.

2.1. Førtidspension

Personer kan få tilkendt førtidspension, hvis arbejdsevnen er varigt nedsat og ikke kan forbedres ved aktivering eller revalidering. Førtidspension er dermed med til at sikre, at disse personer har et varigt forsørgelsesgrundlag. I 2013 er der knap 250.000 førtidspensionister i Danmark. Mellem 13.500 og 15.500 personer har årligt fået tilkendt førtidspension i perioden 2003-2010, hvilket er langt flere end Socialministeriet havde skønnet efter førtidspensionsreformen, jf. Socialministeriet (2007).

2.2. Fleksjob

Fleksjobordningen blev indført i 1998. Personer med et fleksjob har en varigt nedsat erhvervsevne, så de ikke kan bestride et job på normale vilkår. Det betyder, at de ofte er på nedsat tid, og arbejdsgiver får en lønkomensation i forhold til erhvervsevnen. Der er omkring 50.000 fleksjobbere i 2012. Personer bliver visiteret til fleksjob og vil ofte være på ledighedsydelse indtil et fleksjob er tilgængeligt. I denne rapport indgår kun "nyvisiterede" fleksjob.²

Fleksjobordningen blev justeret i 2006. Der var tale om en justering eller opstramning af kommunernes sagsbehandlingspraksis, fordi for mange sager ikke

---

² Det omfatter personer med en ny tilkendelse eller visitation til fleksjob, der varetager et fleksjob.

blev behandlet i henhold til lovkravene. For mange visitationer til fleksjob havde mangelfuld dokumentation. Ved at indføre økonomiske incitament/sanktioner er kommunerne efterfølgende blevet bedre til at overholde dokumentations- og praksiskrav, jf. Ankestyrelsen (2010).

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtidspension og fleksjob 2003-2010

Forsikring & Pension

2.3. Førtidspensions- og fleksjobreform 2003 og 2013

I december 2000 indgik den daværende SR-regering en aftale med V, K, SF, CD og KD om førtidspension og det rummelige arbejdsmarked. Formålet med reformen var bl.a., at der skulle ske en yderligere indsats for at bevare personer på arbejdsmarkedet ved at afprøve deres arbejdsevne, f.eks. igennem revalidering, fleksjob og jobtræning. Derudover skulle der ske en forenkling af ydelses-systemet således, at der skete en mere ensartet sagsbehandling i kommunerne. Disse tiltag skulle få antallet af tilkendte førtidspensionister til at falde. Førtidspensionsreformen trådte i kraft 1. januar 2003.

Ordningen har været gældende indtil 1. januar 2013, hvor en ny førtidspensionsreform trådte i kraft. Den seneste reform er sket i lyset af, at hensigterne med reformen i 2003 ikke er blevet indfriet – der er ikke sket et fald i tilkendelserne af førtidspension i løbet af de seneste ti år. Derimod er antallet af fleksjob vokset. Et af de vigtigste elementer i den nyeste reform er indførelsen af ressourceforløb, der kan ses som en yderligere afklaringsproces med det formål at efterprøve og udvikle erhvervsevnen. Endvidere gælder det for personer under 40 år, at det kun er, hvor det er åbenbart, at de aldrig kan komme i arbejde eller fleksjob, at de kan få tilkendt førtidspension. Øvrige under 40 år skal enten visiteres til fleksjob eller ressourceforløb for at udvikle erhvervsevnen. Personer over 40 år skal også i ressourceforløb inden evt. tilkendelse af førtidspension, medmindre erhvervsevnen ikke kan udvikles. Reformen er altså en yderligere opstramning af adgangen til førtidspension.

3. Tidligere undersøgelser og metoder

Der er udført en række tidligere studier af den kommunale tilkendelsespraksis af førtidspension og fleksjob. Studierne forsøger at forklare, hvilke faktorer der bestemmer, om en kommune tilkender førtidspension til mange eller få.

Bengtsson (2002) undersøger, om og hvordan forskelle i forvaltningspraksis påvirker tilkendelserne af førtidspension. Udgangspunktet er en statistisk model udviklet i SFI, hvor kommunernes tilkendelser søges forklaret af en række kommunekaraktistika, jf. Gregersen (1995). I tilknytning til den statistiske model anvender Bengtsson et spørgeskema om forvaltningen, der er udsendt til kommunerne. Fokus er på, om aktivlinjen i beskæftigelses- og socialpolitikken, som blev udbredt i løbet af 1990'erne, har betydning for tilkendelserne. Bengtsson (2002) finder, at en formaliseret og regelorienteret administration giver flere tilkendelser af førtidspension, efter der er korrigeret for en række kommunale rammevilkår. Det er dog en overvejelse værd, om denne sammenhæng i virkeligheden er modsatrettet. Det kan være, at kommuner, hvor flere borgere er i risikogruppen for førtidspension, finder det nødvendigt med mere formaliserede sagsgange. Det er også interessant, at Bengtsson finder, at kommuner, der i højere grad anvender bredere netværk – fx samarbejde mellem egen læge og arbejdsgiver – pensioner færre. Det er i tråd med de tanker, der ligger bag reformen af førtidspension fra 2013, jf. Regeringen (2012).

Weatherall (2002) giver en omfattende kortlægning af karakteristika ved de personer, der får tilkendt førtidspension. De personer, der er overrepræsenterede

blandt førtidspensionisterne, er kvinder, ældre, enlige uden børn, lavt uddannede – specielt lavtuddannede med lang erhvervserfaring (nedslidte) – ledige, syge, herunder psykisk syge, samt tidligere kontanthjælps- og sygedagpengemodtagere m.v.

Weatherall konkluderer, at faldet i antallet af tilkendelser af førtidspension i løbet af 1990'erne ikke skyldes en ændret forvaltningspraksis og sagsbehandling i kommunerne, men i høj grad kan forklares af en ændret befolkningssammensætning. Risikogruppen for førtidspension har ofte en svag arbejdsmarkedsstilknytning, og faldet i ledigheden i løbet af 1990'erne kan bidrage til at forklare, at førtidspensionstilkendelserne falder.

I de senere år har AKF (i dag KORA) foretaget analyser, hvor detaljerede registerdata på individniveau bidrager til at forklare tilkendelsesmønstre. Overordnet kan der være tre forhold, der forklarer tilkendelserne af førtidspension.

1. Individuelle forhold. Risikogruppen for førtidspension udgøres blandt andet af ældre erhvervsaktive, syge, personer med svag arbejdsmarkedsstilknytning, lavt uddannede og socialt udsatte.
2. Kommunale rammevilkår. Herunder borgersammensætning, erhvervsstruktur, ledighed m.v.
3. Kommunal forvaltningspraksis og sagsbehandling.

De to første forhold er observerbare karakteristika, som det er muligt at korrigere for i en statistisk analyse. Den kommunale forvaltningspraksis kan derimod ikke observeres. I Kolodziejczyk m.fl. (2009) benchmarkes kommunerne i en model, hvor den forventede tilkendelsesgrad af førtidspension og visitering til offentlige fleksjob sammenholdes med den faktiske tilkendelsesgrad i 2006 og 2007. Forskellen mellem de to mål tolkes som et udtryk for den kommunale tilkendelsespraksis. Hvis en kommune tilkender færre førtidspensionister end forventet, tolkes det som om, at tilkendelsespraksis i den pågældende kommune giver anledning til, at færre tilkendes førtidspension og vice versa.

Kolodziejczyk m.fl. (2009) finder store forskelle i tilkendelsespraksis. Hvis alle kommunernes tilkendelsespraksis (korrigeret for borgersammensætning og rammevilkår) var som i de 10 kommuner, som tilkender færrest førtidspensioner i forhold til forventet, så ville det samlede antal tilkendelser kun udgøre 57 pct. af de faktiske tilkendelser.

Kolodziejczyk og Jensen (2010) udvider analysen til at omfatte alle typer fleksjob. Resultatet af benchmark-analysen er ikke væsentligt forskellig fra Kolodziejczyk m.fl. (2009).

Caswell (2012) tager udgangspunkt i resultaterne af benchmark-analysen i Kolodziejczyk m.fl. (2009) og forsøger via kvantitative og kvalitative undersøgelser i fire kommuner i Region Midtjylland at forklare, hvilke forskelle i sagsbehandlingen kommunerne imellem, der har betydning for, om en kommune tilkender flere eller færre førtidspensioner og fleksjob end forventet. Resultaterne viser, at en aktiv og handlingsorienteret sagsbehandling, hvor der er færre perioder med passiv forsørgelse forud for en evt. tilkendelse af førtidspension, kan give en højere tilkendelsesgrad. En nærmere undersøgelse af den anvendte aktiveringsproces viser dog, at hvis den aktive indsats enten finder sted tidligt eller sent i forløbet forud for en evt. tilkendelse af førtidspension, så betyder det færre tilkendelser. Omvendt så kan et mindre systematisk fastlagt forløb bestående af flere aktiveringsperioder betyde flere tilkendelser. Der er også tegn på, at en

decentral sagsbehandling, hvor den enkelte sagsbehandler har et større ansvar, fører til en kortere sagsbehandlingstid og flere tilkendelser af førtidspension. Det skal dog bemærkes, at målet for sagsbehandlingstiden, som den opgøres i Ankenævnets statistikker, opgøres som sagsbehandlingstid, når sagen afgøres på foreliggende grundlag. Med andre ord er der tale om sagsbehandlingstiden, efter afklaringsprocessen er overstået, og erhvervsevnen er afklaret.

Principperne i benchmark-analyserne genfindes i Graversen m.fl. (2013), hvor kommunernes rammevilkår kortlægges efter samme metoder. Rangeringen af kommunernes rammevilkår i Graversen m.fl. (2013) genfindes generelt i nærværende analyse.

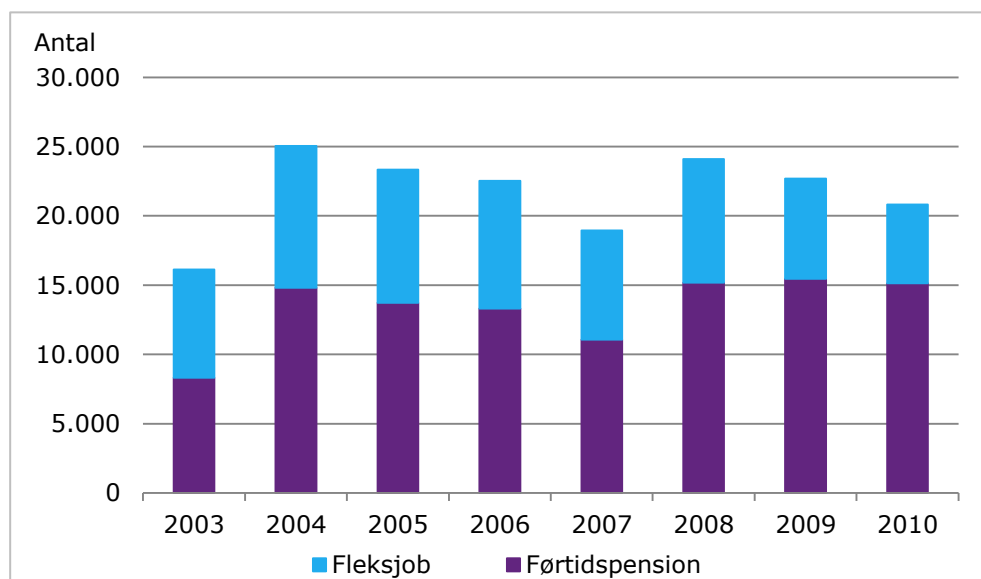
Benchmarkingmetoden i Kolodziejczyk m.fl. (2009) og Kolodziejczyk og Jensen (2010) er også anvendt i nærværende analyse. I denne analyse udvides datagrundlaget dog til at omfatte alle tilkendelser til førtidspension og fleksjob under den såkaldte nye ordning, som trådte i kraft med førtidspensionsreformen i 2003. Denne analyse forsøger dermed at give et samlet billede over tilkendelserne af førtidspension og fleksjob under det system, der var gældende fra 1. januar 2003 til 1. januar 2013. Der er imidlertid endnu ikke data tilgængeligt for 2011 og 2012. Kolodziejczyk m.fl. (2009) anvender data for medicinforbrug, som ikke er tilgængeligt i denne analyse. I stedet anvendes tilkendte diagnoser fra Sygehusbenyttelsesregisteret, jf. bilag 10.10. Den statistiske metode er beskrevet i detaljer i bilag 10.1.

4. Tilkendelser af førtidspension og fleksjob 2003 til 2010

I dette afsnit beskrives tilkendelserne af førtidspension og fleksjob fra 2003 til 2010. Der vises karakteristika for personer, der typisk får tilkendt førtidspension. Tilkendelsesmønstrene beskrives ved at se på, hvor hyppigt bestemte grupper får tilkendt førtidspension sat i forhold til gruppens andel af befolkningen mellem 18-64 år (tilkendelseskvotienter).

I aftaleteksten om førtidspensionsreformen i 2000 skønnede Socialministeriet, at antallet af tilkendte førtidspensioner ville falde efter førtidspensionsreformen til et niveau på omkring 13.000 tilkendelser om året, jf. Socialministeriet (2007). Den faktiske udvikling viser, at der er blevet tilkendt mellem 13.500 og 15.500 førtidspensioner hvert år efter førtidspensionsreformen, jf. figur 1. I 2003 blev der tilkendt godt 8.500 førtidspensionister på den nye ordning og i 2007 11.000 førtidspensionister. Det lave antal tilkendelser i 2007 skyldtes travlhed i kommunerne pga. kommunalreformen. Det højeste antal tilkendelser ses i 2009, hvor 15.500 personer fik tilkendt førtidspension.

Som følge af reformen antog Socialministeriet ligeledes, at antallet af personer visiteret til fleksjob ville stige, pga. færre tilkendelser til førtidspension. Antallet af personer visiteret til fleksjob i perioden 2003-2010 har været på mellem 5.500-10.000 om året. Siden 2008 har antallet af personer visiteret til fleksjob været faldende, og i 2010 var det godt 5.500 nye personer, der fik fleksjob. Det faktiske antal af personer på fleksjob har vist sig at være betydelig højere, end Socialministeriet skønnede.

Figur 1 Antal tilkendelser af førtidspension og fleksjob 2003-2010

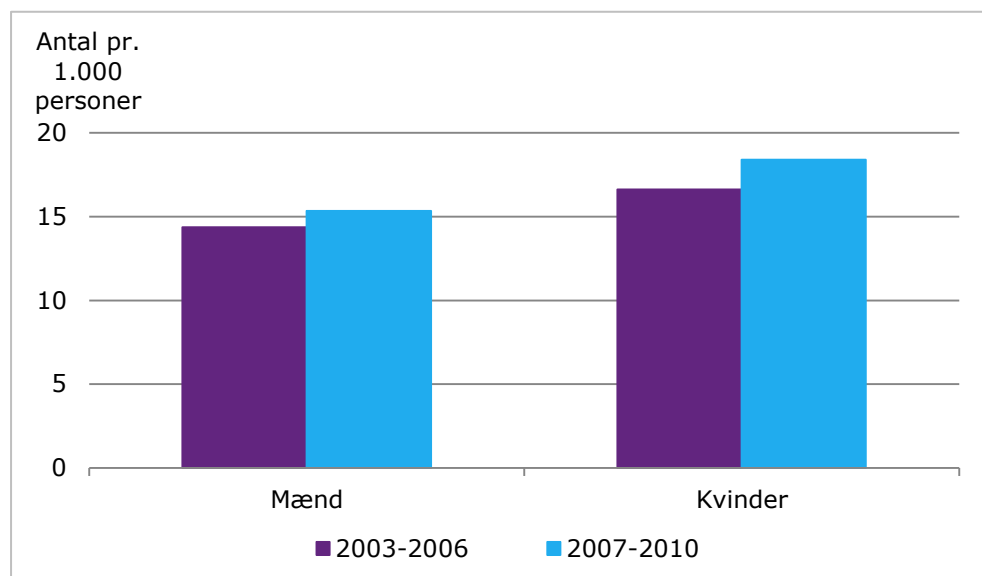
Anm.: Figuren viser antallet af tilkendelser af førtidspensioner på den nye ordning. Antallet af tilkendelser er relativt lavt i 2003, da personer, der har påbegyndt deres sagsbehandling før reformen trådte i kraft og som blev tilkendt førtidspension i 2003 efter den gamle ordning, ikke optræder i figuren.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

I det følgende ses der nærmere på karakteristika ved personerne, der får tilkendt førtidspension. I perioden 2003-2006 fik 50.000 personer tilkendt førtidspension og af disse var 52 pct. af tilkendelserne kvinder. I perioden 2007-2010 – efter kommunalreformen – fik 56.500 personer tilkendt førtidspension og af disse udgjorde kvinderne 53 pct. af tilkendelserne, jf. tabel 1.

Tilkendelseskvotienten, tilkendelser pr. 1.000 personer i en gruppe, fordelt på mænd og kvinder viser, at i perioden 2003-2006 blev 14 mænd pr. 1.000 mænd mellem 18-64 år tilkendt førtidspension, jf. figur 2, og i samme periode fik 17 kvinder tilkendt førtidspension pr. 1.000. I perioden 2007-2010 var tilkendelseskvotienten for mænd og kvinder på hhv. 15 og 18 pr. 1.000.

Figur 2 Tilkendelseskvotient for førtidspension fordelt på køn for perioden 2003-2006 og 2007-2010

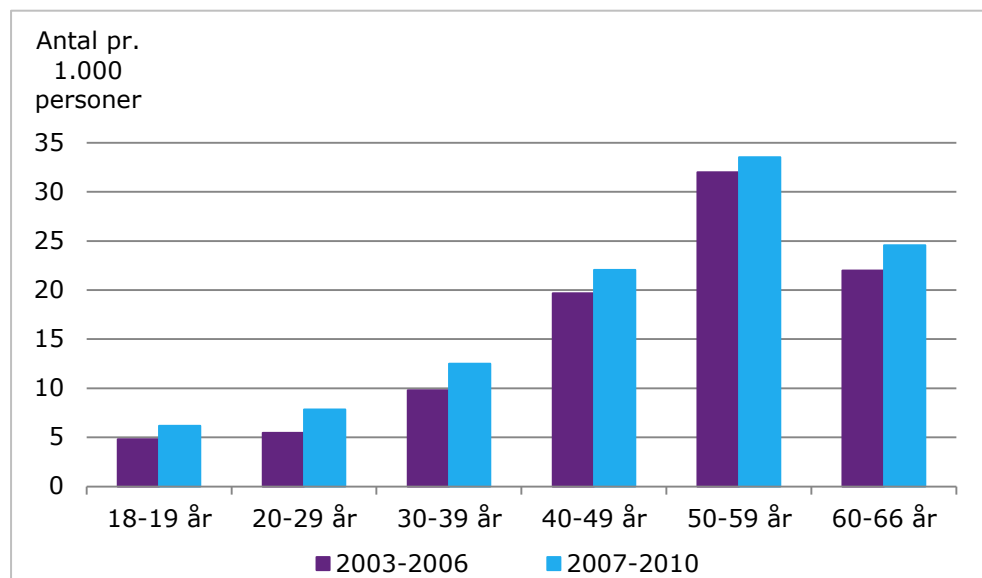
Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

Der ses en stor spredning i tilkendelseskvotienten på tværs af aldersgrupper, jf. figur 3. Tilkendelseskvotienten er størst for aldersgruppen 50-59 år og mindst for de 18-19-årige. I perioden 2003-2006 fik 32 ud af 1.000 personer i aldersgruppen 50-59-årige tilkendt førtidspension, og i perioden 2007-2010 var det 34 ud af 1.000 i samme aldersgruppe. Tilkendelseskvotienten for de 60-66-årige er betydelig lavere end for de 50-59-årige. Denne forskel kan forklares ved, at den ældre aldersgruppe trækker sig tilbage på andre ordninger, fx efterløn.

For personer i aldersgruppen 18-19 år er det 5-6 ud af 1.000 personer, der fik tilkendt førtidspension over de to perioder. Over en fjerdedel af alle tilkendte førtidspensioner er til personer under 40 år, jf. tabel 1, og denne andel har været stigende fra første til anden periode.

Tilkendelseskvotienten er steget for alle aldersgrupper fra perioden 2003-2006 til 2007-2010.

Figur 3 Tilkendelseskvotienten fordelt på aldersgrupper 2003-2006 og 2007-2010

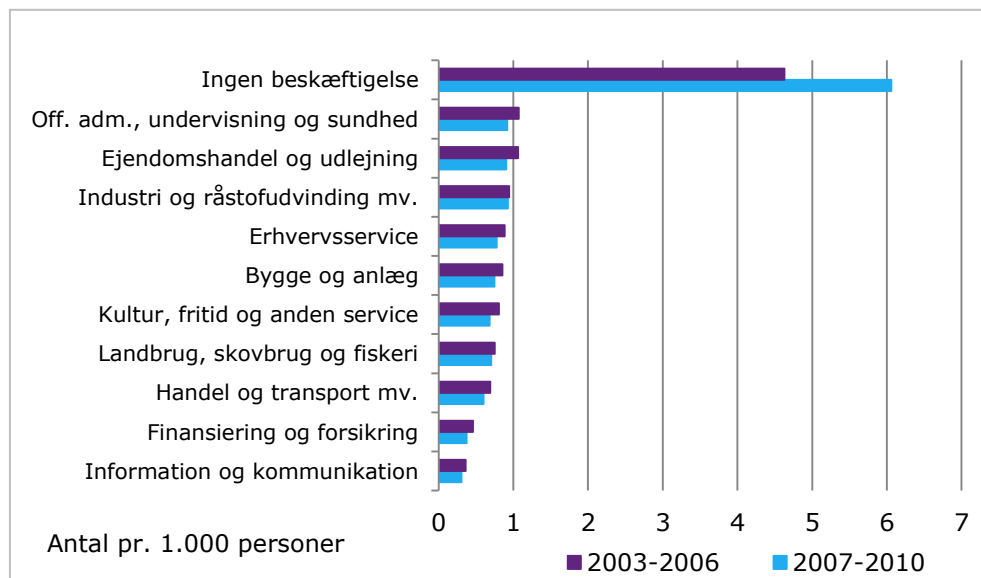

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

I perioden 2003-2006 var over halvdelen af de personer, der fik tilkendt førtidspension, uden forudgående beskæftigelse fem år før tilkendelsen, og denne andel steg i perioden 2007-2010 til 65 pct., jf. tabel 1.

Tilkendelseskvotienten var knap 5 pr. 1.000 blandt de, der ikke var i beskæftigelse, forud for tilkendelse af førtidspension i perioden 2003-2006, jf. figur 4. I perioden 2007-2010 gælder det 6 personer uden beskæftigelse. De tre brancher med de højeste tilkendelseskvotienter er den offentlige sektor, ejendomshandel og industrien.

Figur 4 Tilkendelseskvotienten fordelt på branche for perioden 2003-2006 og 2007-2010

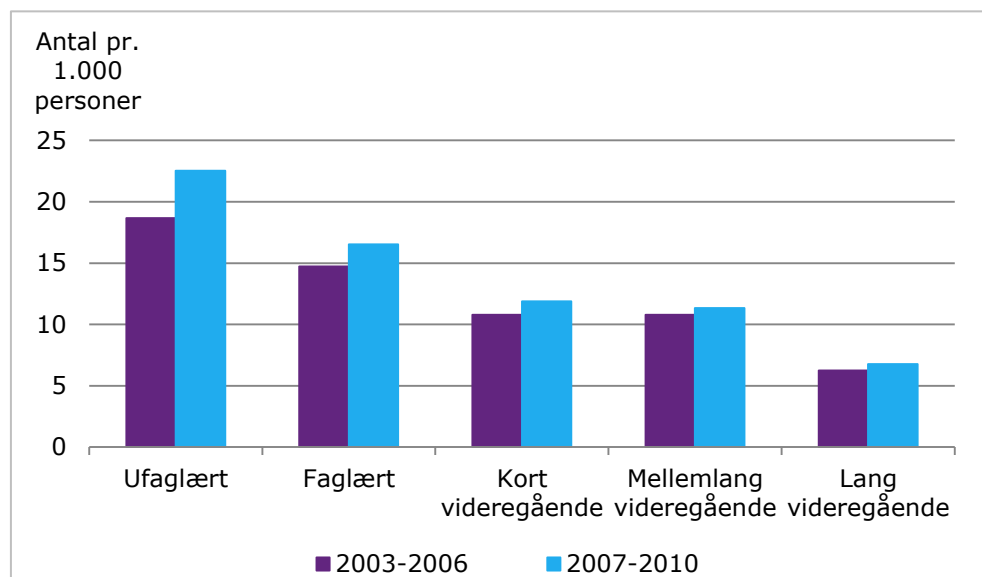

Anm.: Fordelt efter arbejdsmarkedsstatus 3 år før tilkendelse.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

Over halvdelen af alle tilkendte førtidspensionister er ufaglærte, og 30 pct. af alle tilkendte førtidspensionister har en faglært uddannelse, jf. tabel 1. Tilkendelser af førtidspension fordelt på uddannelsesniveau har stort set været konstant i de to perioder.

Blandt ufaglærte personer fik 19 personer pr. 1.000 tilkendte førtidspension i perioden 2003-2006, jf. figur 5. Tilkendelseskvotienten steg til 23 pr. 1.000 ufaglærte i 2007-2010. Blandt personer med en lang videregående uddannelse var det 6 i 2003-2006 og 7 pr. 1.000 personer med en lang videregående uddannelse, der fik tilkendt førtidspension i 2007-2010.

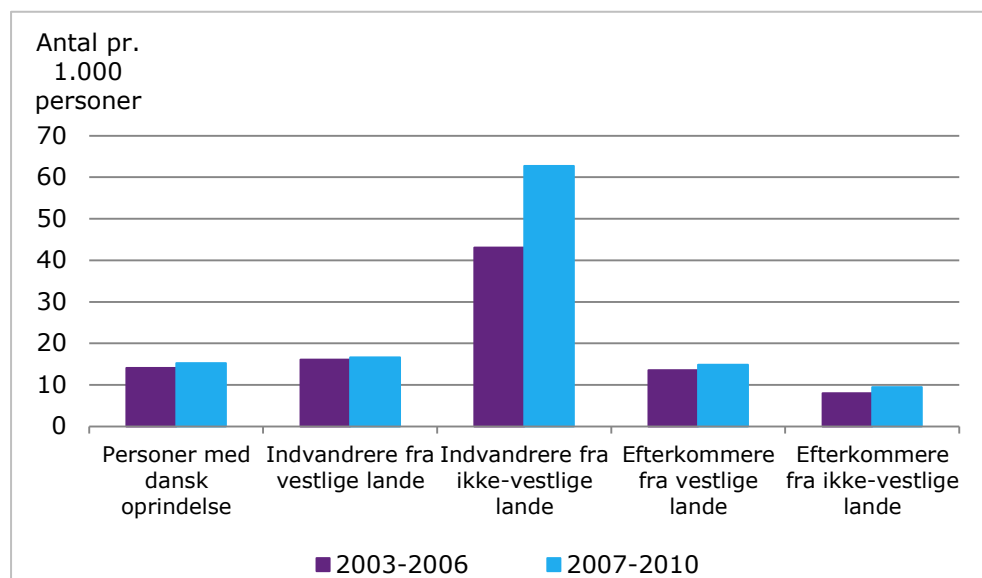
Figur 5 Tilkendelseskvotienten fordelt på højst fuldført uddannelse for perioden 2003-2006 og 2007-2010

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

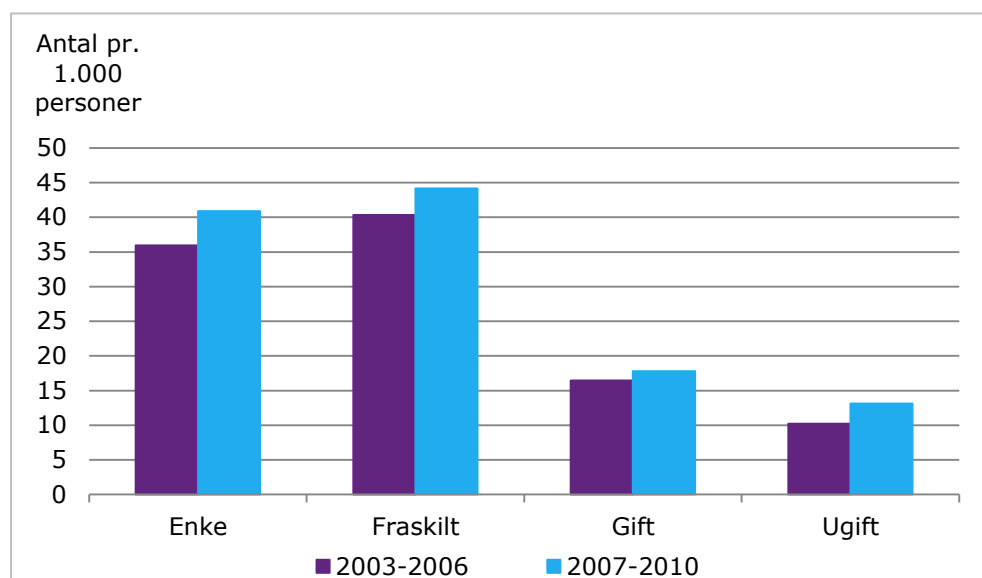
Tilkendelser af førtidspension til indvandrere fra ikke-vestlige lande har været stigende fra 13 pct. i 2003-2006 til 19 pct. i 2007-2010 af alle tilkendelser af førtidspension, jf. tabel 1. Forholdsvist mange indvandrere fra ikke-vestlige lande får tilkendt førtidspension sammenholdt med, at indvandrerne udgør omkring 10 pct. af befolkningen i Danmark.

Dette billede bekræftes i figur 6, hvor 43 pr. 1.000 indvandrere fra ikke-vestlige lande fik tilkendt førtidspension i perioden 2003-2006. I perioden 2007-2010 var det 63 pr. 1.000 indvandrere fra ikke-vestlige lande, der fik tilkendt førtidspension.

I perioden 2007-2010 fik 15 pr. 1.000 personer med dansk oprindelse tilkendt førtidspension. For efterkommere fra vestlige lande og ikke-vestlige lande var det hhv. 15 og 9, der fik tilkendt førtidspension ud af 1.000 personer i samme periode. Det kan til dels skyldes, at efterkommere er en relativt ung gruppe.

Figur 6 Tilkendelseskvotienten fordelt på herkomst for perioden 2003-2006 og 2007-2010

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

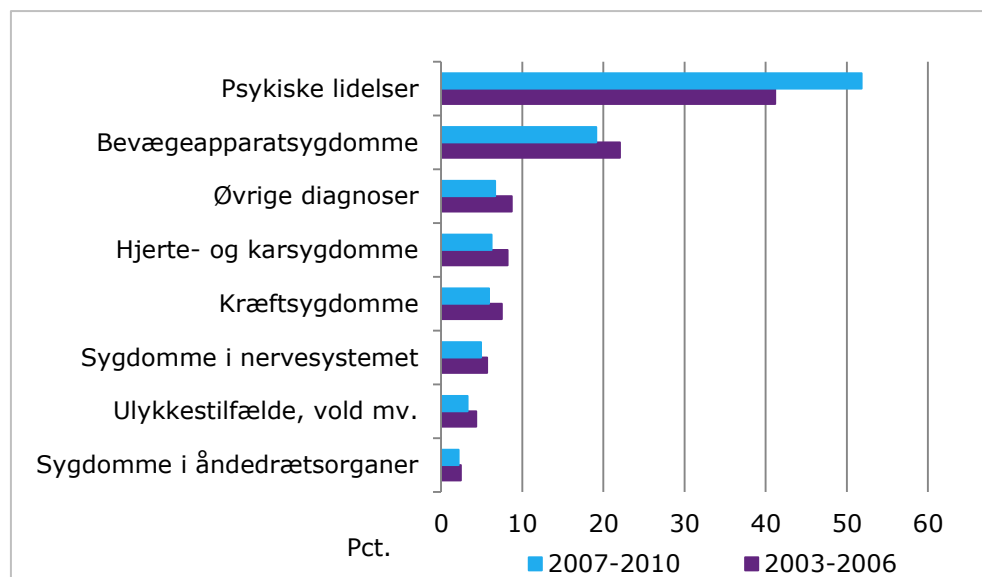
Figur 7 Tilkendelseskvotienten fordelt på civilstand for perioden 2003-2006 og 2007-2010

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

Figur 7 viser tilkendelseskvotienten fordelt på civilstand i begge perioder. Det ses, at tilkendelseskvotienten for personer, der er enker eller fraskilte, er betydelig højere end for gifte og ugifte personer. I perioden 2007-2010 var det 44 fraskilte personer ud af 1.000 fraskilte, der blev tilkendt førtidspension. Hvorimod det for ugifte personer var 13 ud af 1.000 ugifte, der blev tilkendt førtidspension. Denne forskel kan til dels forklares af, at gifte og ugifte personer ofte er yngre end fraskilte personer. Tilkendelseskvotienten er lavere for unge personer end ældre personer, jf. figur 3.

Ud af de samlede tilkendelser udgør fraskilte og enker kun 20 pct. til sammen. 45 pct. er gifte og 35 pct. ugifte, jf. tabel 1.

Figur 8 Tilkendelser af førtidspension fordelt på diagnoseårsag for perioden 2003-2006 og 2007-2010

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

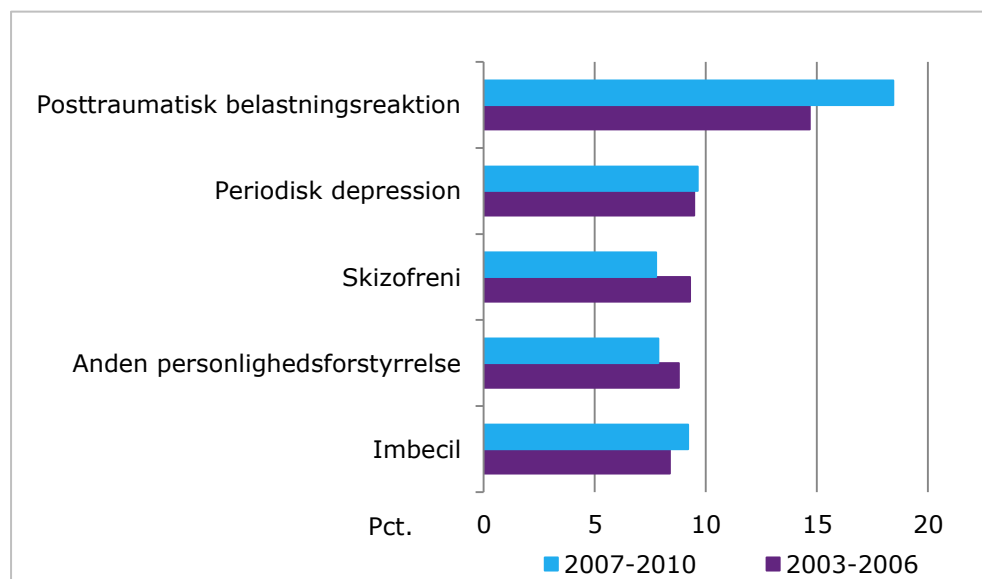
Figur 8 viser fordelingen af diagnoser, som førtidspensionister har fået stillet i forbindelse med deres tilkendelse af førtidspension, for perioderne 2003-2006 og 2007-2010. Den hyppigste diagnose er psykiske lidelser, der i perioden 2003-2006 udgjorde over 40 pct. af alle tilkendelser. Denne andel er steget, så psykiske lidelser i perioden 2007-2010 udgjorde over halvdelen af alle tilkendelser.

Ses der nærmere på hvilke specifikke psykiske diagnoser, der ligger under psykiske lidelser, så gælder det for begge perioder, at posttraumatisk belastningsreaktion, periodisk depression og skizofreni er de hyppigste diagnoser, jf. figur 9.

Den næst hyppigste tilkendelsesårsag skyldes sygdomme i bevægeapparatet, som er ansvarlig for omkring 20 pct. af alle tilkendelser af førtidspension, jf. figur 8.

Figur 9 Tilkendelser af førtidspension fordelt på de fem hyppigste psykiske lidelser for perioden 2003-2006 og 2007-2010

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

Tabel 1 Tilkendelser af førtidspension fordelt på forskellige karakteristika for perioden 2003-2006 og perioden 2007-2010

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtidspension og fleksjob 2003-2010

Forsikring & Pension

	2003-2006	2007-2010
Antal tilkendte førtidspensionister	50.165	56.836
	----- Pct. -----	
Køn		
Mænd	47,8	46,8
Kvinder	52,2	53,2
Alder		
15-19 år	3,3	4,2
20-29 år	7,1	8,1
30-39 år	15,3	16,0
40-49 år	27,4	28,4
50-59 år	41,6	36,6
60-66 år	5,4	6,7
Branche		
Landbrug, skovbrug og fiskeri	1,2	0,8
Industri, råstofudvinding og forsyningsvirksomhed	7,8	5,7
Bygge og anlæg	2,5	2,0
Handel og transport mv.	8,6	6,7
Information og kommunikation	0,8	0,5
Finansiering og forsikring	0,7	0,5
Ejendomshandel og udlejning	0,6	0,4
Erhvervsservice	4,9	4,0
Offentlig administration, undervisning og sundhed	17,4	13,1
Kultur, fritid og anden service	2,1	1,5
Ingen beskæftigelse	53,5	64,7
Uddannelse		
Ufaglært	55,5	56,7
Faglært	31,1	29,6
Kort videregående	2,6	2,8
Mellemlang videregående	8,7	8,7
Lang videregående	2,1	2,3
Herkomst		
Personer med dansk oprindelse	84,6	79,2
Indvandrere fra vestlige lande	2,3	2,2
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	13,1	18,6
Efterkommere fra vestlige lande	0,2	0,2
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	0,3	0,5
Civilstand		
Enke	2,2	2,0
Fraskilt	18,3	18,3
Gift	49,0	44,6
Ugift	30,4	35,1

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

5. Estimation af tilkendelsessandsynligheder for førtidspension og fleksjob

Der opstilles en statistisk model, der kan forklare sandsynligheden for at få tilkendt førtidspension og fleksjob.

I den statistiske sandsynlighedsmodel er den afhængige variabel på individniveau en binær indikator for, om personen får tilkendt førtidspension eller fleksjob i den betragtede periode eller ej. Gennemgangen af tilkendelserne af førtidspension fra 2003 til 2010 i afsnit 4 viser, at der er en række individuelle, observerbare karakteristika, som kan bidrage til at forklare tilkendelsen af førtidspension. Analysen i afsnit 4 er dog kun partiel, forstået på den måde, at hver indikator er belyst isoleret. Den statistiske model gør det muligt simultant at måle, hvilke indikatorer der har signifikant betydning for tilkendelsen af førtidspension. Eksempelvis alder og civilstand.

Kommunalreformen i 2007 falder midt i den betragtede periode. Den er derfor et naturligt skæringspunkt for at evaluere, om der i løbet af perioden sker ændringer i forhold til tilkendelsesmønstre. Sammenlægningen af en række små kommuner til færre og større kommuner kan tænkes at have haft betydning for tilkendelsespraksis. Det kan tænkes, at administrationen i de større kommuner fører til en mere formaliseret og professionel sagsbehandling. Det er derfor interessant at undersøge, om der er forskel på perioden 2003-2006 og perioden 2007-2010.

Metoden til at analysere hver delperiode er identisk. Information om individerne refererer til to år før tilkendelsen af førtidspension. For sammenligningsgruppen, det vil sige alle, der kunne have fået førtidspension i løbet af hver delperiode, men ikke fik det, er oplysningerne ligeledes indhentet to år før. Med andre ord er sammenligningsgruppen i den første delperiode 2003 til 2006 i udgangspunktet alle 18-64-årige i 2003 med oplysninger fra 2001. Disse er suppleret med personer, der kun er i datasættene i 2004 og 2005, og oplysninger fra 2002 og 2003. En yderligere årsag til at opdele analysen i to perioder er for at undgå, at den tidsmæssige afstand mellem tilkendelsen af førtidspension og oplysningerne om sammenligningsgruppen bliver for stor.

Sandsynligheden for at få tilkendt førtidspension bestemmes i den statistiske model gennem en række variable, der på individniveau kategoriserer personer efter socioøkonomisk status, disponibel indkomst, branchetilhørsforhold, uddannelsesniveau, herkomst, civilstand, boligejer, alder, køn. Hertil kommer variable, der beskriver andelen af året individerne har modtaget sygedagpenge eller været kontanthjælp- eller sygedagpengemodtagere. Helbredsstatus måles som antal besøg hos almen praktiserende læge, speciallæge, indlæggelser og om individerne har fået stillet en alvorlig eller meget alvorlig diagnose. Alle variable måles som nævnt to år før eventuel tilkendelse af førtidspension.

De kommunale rammevilkår, som antages at påvirke tilkendelsesgraden for alle borgere i en given kommune, er den kommunale ledighedsprocent, erhvervsfrekvensen og kommunens størrelse (antal borgere).

Det er antaget, at fejllidene i sandsynlighedsmodellen følger en logit-fordeling. Se bilag 10.1 for en nærmere præsentation af modellen.

Fortegnene på de estimerede koefficienter viser, om variablene øger eller reducerer sandsynligheden for at få tilkendt førtidspension. De estimerede koefficienter er log-odds ratios, hvilket beregnes som forskel i odds relativt til reference-

kategorien.³ De forklarende variable er udvalgt med udgangspunkt i den deskriptive analyse i afsnit 4 og Kolodziejczyk m.fl. (2009).

5.1. Tilkendelser af førtidspension og fleksjob, 2003-2006

I det følgende gennemgås resultaterne af den model, der beskriver sandsynligheden for at få tilkendt førtidspension eller fleksjob i perioden 2003-2006.

Overordnet har alle estimater de forventede fortegn. Ligeledes ser modellen ud til at give en god beskrivelse af data. Dels fordi parametrene estimeres signifikant, og dels fordi modellen giver gode prediktioner af tilkendelsessandsynlighederne på individniveau. Med andre ord er der et stort overlap mellem de faktiske tilkendelser og den personkreds, som modellen giver de højeste sandsynligheder.⁴ I det følgende beskrives effekterne af hver enkelt variabel, som de fremgår af tabel 2.

Personernes socioøkonomiske status bestemmes af deres hovedindkomstkilde i året. Referencepersonen er selvstændig, så estimaterne til de socioøkonomiske variable skal tolkes relativt til sandsynligheden for en selvstændig. Resultaterne viser, at en lønmodtager, der er topleder, i forhold til referencegruppen, der er selvstændig, har en signifikant mindre sandsynlighed for at få tilkendt førtidspension. Lønmodtagere på højt og mellem niveau har også mindre sandsynlighed for at få førtidspension. Personer, der er ledige eller uden for arbejdsmarkedet to år før en evt. tilkendelse af førtidspension, har større sandsynlighed for at få tilkendt førtidspension. For personer, der socioøkonomisk er sygedagpenge-modtagere, er odds ratioen for førtidspension 1,5 og for kontanthjælpsmodtagere 7 gange højere end for selvstændige.

Industri, bygge og anlæg samt handel og transport er alle brancher med større risiko end landbrug, der er referencen. Information og kommunikation samt finansiering og forsikring er de eneste brancher med lavere risiko end landbrug. Personer ansat i offentlig administration, kultur, fritid og service samt uoplyste aktivitet har alle større sandsynlighed for at få tilkendt førtidspension.

På tværs af uddannelsesniveauer falder sandsynligheden for at få tilkendt førtidspension med længden af uddannelsen. Der er således størst risiko for førtidspension, hvis højest fuldførte uddannelsesniveau er grundskolen.

Blandt indvandrere og efterkommere er sandsynligheden for førtidspension større, hvis oprindelse er ikke-vestlige lande. Omvendt er risikoen mindre end for dansk oprindelse, hvis oprindelsen er vestlige lande.

Personer i ejerbolig og samlevende eller gifte har mindre risiko for førtidspension. Risiko for førtidspension er stigende med alderen.

Sandsynligheden for førtidspension er større, jo længere tid en person er på sygedagpenge to år før mulig tilkendelse af førtidspension. Det samme gælder for varigheden af kontanthjælp.

Kvinder har signifikant højere sandsynlighed for førtidspension. Højere indkomst reducerer sandsynlighed for førtidspension.

Antallet af besøg hos almen læge og speciallæge inkl. øre- og øjenlæge øger sandsynligheden for tilkendelse af førtidspension. Ligeledes, hvis personen har

³ Odds beskriver den relative forskel mellem sandsynligheden for førtidspension, p , og sandsynligheden for ikke-førtidspension, $1-p$. $Odds = p/(1-p)$.

⁴ Der er ikke oplagte goodness-of-fit indikatorer. Pseudo R^2 er 0,51.

været indlagt eller er diagnosticeret med en alvorlig eller meget alvorlig diagnose. Diagnoserne er beskrevet i bilag 10.10.

De kommunale rammevilkår viser, at den kommunale ledighed i perioden 2003-2006 ikke har en signifikant betydning for tilkendelserne af førtidspension. Den personspecifikke ledighed opfanger tilsyneladende hele effekten af ledighed. Sandsynligheden for førtidspension er mindre i kommuner med en høj erhvervsfrekvens. Endelig ses det, at store kommuner giver større sandsynlighed for førtidspension.

Overordnet viser resultaterne, at førtidspension tilkendes personer, der har en svag tilknytning til arbejdsmarkedet, lavt uddannede, er fra ikke-vestlige lande og har dårligt helbred. Disse resultater svarer til de observerede sammenhænge, jf. afsnit 4.

Tabel 2 Sandsynlighed for førtidspension og fleksjob, 2003-2006

	Koefficient	Std.fejl	p-værdi
Socioøkonomisk status			
Lønmodtagere, Topleder	-0,581	0,047	0,000***
Lønmodtagere, Højt niveau	-0,374	0,032	0,000***
Lønmodtagere, Mellem niveau	-0,234	0,032	0,000***
Lønmodtagere, Grundniveau	0,097	0,024	0,000***
Lønmodtagere, Andre	0,297	0,021	0,000***
Arbejdsløse	0,483	0,040	0,000***
Modtagere af sygedagpenge m.m.	0,370	0,126	0,003***
Uddannelsessøgende	0,185	0,055	0,001***
Kontanthjælpsmodtagere	1,923	0,127	0,000***
Andre	0,329	0,033	0,000***
Branche			
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	0,324	0,039	0,000***
Bygge og anlæg	0,224	0,043	0,000***
Handel og transport mv.	0,145	0,044	0,001***
Information og kommunikation	-0,005	0,054	0,927
Finansiering og forsikring	-0,128	0,060	0,033**
Ejendomshandel og udlejning	0,034	0,066	0,602
Erhvervsservice	0,229	0,044	0,000***
Offentlig administration, undervisning og sundhed	0,407	0,041	0,000***
Kultur, fritid og anden service	0,196	0,048	0,000***
Uoplyst aktivitet	0,754	0,050	0,000***
Uddannelsesniveau			
Gymnasium	-0,654	0,030	0,000***
Faglært	-0,348	0,017	0,000***
KVU	-0,558	0,037	0,000***
MVU	-0,472	0,024	0,000***
LVU	-0,907	0,044	0,000***
Herkomst			
Indvandrere, vestlig	-0,179	0,041	0,000***

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtidspension og fleksjob 2003-2010

Forsikring & Pension

	Koefficient	Std.fejl	p-værdi
Indvandrere, ikke-vestlig	0,504	0,056	0,000***
Efterkommere, vestlig	-0,135	0,083	0,103
Efterkommere, ikke-vestlig	0,304	0,121	0,012**
Ejer	-0,372	0,017	0,000***
Alder	0,380	0,006	0,000***
Alder ²	-0,004	0,000	0,000***
Gift/samlevende	-0,281	0,011	0,000***
Sygedagpenge	2,378	0,032	0,000***
Kontanthjælp	1,404	0,042	0,000***
Kvinde	0,024	0,012	0,041**
ln(dispenk.)	-0,139	0,013	0,000***
Almen læge	0,040	0,001	0,000***
Speciallæge	-0,013	0,003	0,000***
Speciallæge inkl. øre- og øjenlæge	0,032	0,003	0,000***
Indlagt	0,111	0,015	0,000***
Meget alvorlig diagnose	0,454	0,036	0,000***
Alvorlig diagnose	0,354	0,031	0,000***
Kommunal ledighedsprocent	0,011	0,025	0,672
Kommunal erhvervsfrekvens	-2,292	0,860	0,008***
Kommunestørrelse (antal 18-64-årige)	0,000	0,000	0,022**
År			
2004	5,070	0,081	0,000***
2005	11,279	0,364	0,000***
2006	11,513	0,439	0,000***
Konstant	-8,757	0,851	0,000***
Log-pseudolikelihood	-264.052,54		
Pseudo R ²	0,509		

Anm.: 2.800.654 observationer. Personer, der bor på Læsø, Samsø, Fanø, Christiansø eller Ærø, indgår ikke. Referencegrupperne er selvstændig, landbrug m.v., grundskole, lejebo-
lig, dansk oprindelse, enlig og mand. * signifikant på 10 pct., ** signifikant på 5 pct., ***
signifikant på 1 pct.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

5.2. Tilkendelser af førtidspension og fleksjob, 2007-2010

For tilkendelserne i perioden 2007-2010 opstilles en tilsvarende statistisk model som for perioden 2003-2006. De forklarende variable er de samme og igen målt to år før den potentielle tilkendelse af førtidspension eller fleksjob. Det vil sige, at oplysningerne overvejende er fra 2005.⁵

I det følgende kommenteres på de vigtigste forskelle i forhold til modellen for perioden 2003-2006.

Der er ingen signifikant forskel på lønmodtagere på højt og mellem niveau i forhold til selvstændige i perioden 2007-2010. Det modsatte gælder for perioden 2003-2006.

Uddannelsessøgende har en signifikant mindre sandsynlighed for tilkendelse af førtidspension eller fleksjob i perioden 2007-2010, hvor der var en signifikant større sandsynlighed i periode 2003-2006.

På tværs af brancher gælder det for perioden 2007-2010, at bygge og anlæg, handel og transport og ejendomshandel har signifikant mindre sandsynlighed for førtidspension ligesom brancherne information, kommunikation, finansiering og forsikring.

Indvandrere fra ikke-vestlige lande er ikke signifikant forskellige fra personer med danske oprindelse. I det omfang tilkendelseskvotienten er større for indvandrere fra ikke-vestlige lande, som det fremgår af figur 6, skyldes det altså ikke etnicitet, men fx lavere uddannelsesniveau, dårligere helbreds, etc.

Efterkommere fra ikke-vestlige lande har en signifikant mindre risiko sammenlignet med personer med dansk oprindelse. Det er modsat effekten for efterkommere fra ikke-vestlige lande i perioden 2003-2006.

Højere kommunal ledighed giver samlet set færre førtidspensioner, og en større kommune giver også færre førtidspensioner.

---

⁵ Pseudo R² er 0,76.

Tabel 3 Sandsynlighed for førtidspension og fleksjob, 2007-2010

	Koefficient	Std.fejl.	p-værdi
Socioøkonomisk status			
Lønmodtagere, Topleder	-0,567	0,091	0,000 ***
Lønmodtagere, Højt niv	-0,085	0,058	0,138
Lønmodtagere, Mellem niv	-0,009	0,051	0,853
Lønmodtagere, Grundniv	0,328	0,050	0,000 ***
Lønmodtagere, Andre	0,451	0,050	0,000 ***
Arbejdsløse	1,027	0,062	0,000 ***
Modtagere af sygedagp. mm(fra 2002)	0,338	0,077	0,000 ***
Uddannelsessøgende	-0,847	0,106	0,000 ***
Kontanthjælpsmodtagere (fra 2002)	2,320	0,097	0,000 ***
Andre	1,951	0,099	0,000 ***
Branche	0,000	0,000	0,000 ***
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	0,015	0,066	0,825
Bygge og anlæg	-0,186	0,074	0,012 **
Handel og transport mv.	-0,130	0,069	0,062 *
Information og kommunikation	-0,398	0,108	0,000 ***
Finansiering og forsikring	-0,263	0,102	0,010 ***
Ejendomshandel og udlejning	-0,302	0,113	0,007 ***
Erhvervsservice	-0,056	0,076	0,463
Offentlig administration, undervisning og sundhed	0,201	0,074	0,006 ***
Kultur, fritid og anden service	-0,011	0,087	0,902
Uoplyst aktivitet	0,582	0,088	0,000 ***
Uddannelsesniveau	0,000	0,000	0,000 ***
Ufaglært	-0,355	0,037	0,000 ***
Faglært	-0,096	0,024	0,000 ***
KVU	-0,288	0,052	0,000 ***
MVU	-0,233	0,037	0,000 ***
LVU	-0,710	0,055	0,000 ***
Herkomst	0,000	0,000	0,000 ***
Indvandrere, vestlig	-0,400	0,058	0,000 ***

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

	Koefficient	Std.fejl.	p-værdi
Indvandrere, ikke-vestlig	-0,009	0,059	0,874
Efterkommere, vestlig	-0,103	0,146	0,482
Efterkommere, ikke-vestlig	-0,436	0,206	0,035 **
Ejer	-0,169	0,041	0,000 ***
Alder	0,331	0,009	0,000 ***
Alder ²	-0,003	0,000	0,000 ***
Gift/samlevende	-0,089	0,020	0,000 ***
Sygedagpenge	4,100	0,038	0,000 ***
Kontanthjælp	0,775	0,092	0,000 ***
Kvinde	-0,003	0,023	0,903
ln(Disp.indk.)	0,076	0,016	0,000 ***
Almen læge	0,035	0,001	0,000 ***
Speciallæge	-0,019	0,006	0,002 ***
Speciallæge inkl. øre- og øjenlæse	0,049	0,006	0,000 ***
Indlagt	0,157	0,030	0,000 ***
Meget alvorlig diagnose	0,372	0,073	0,000 ***
Alvorlig diagnose	0,397	0,045	0,000 ***
Kommunal ledighedsprocent	-0,236	0,090	0,008 ***
Kommunal erhvervsfrekvens	-6,160	1,788	0,001 ***
Kommune størrelse (antal 18-64-årige)	-0,001	0,000	0,005 ***
Tilkendelsesår			
2008	6,424	0,159	0,000 ***
2009	13,183	0,563	0,000 ***
2010	8,624	0,131	0,000 ***
Konstant	-9,503	1,508	0,000 ***
Log-pseudolikelihood	-87.761,26		
Pseudo R ²	0,758		

Anm.: 2.755.181 observationer. Personer, der bor på Læsø, Samsø, Fanø, Christiansø eller Ærø, indgår ikke. Referencegrupperne er selvstændig, landbrug m.v., grundskole, lejebo-
lig, dansk oprindelse, enlig og mand. * signifikant på 10 pct., ** signifikant på 5 pct., ***
signifikant på 1 pct.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

5.3. Robusthedsanalyse

I den foretrukne model behandles førtidspension og fleksjob under ét. Der er imidlertid flest tilkendelser af førtidspension, jf. figur 1. Det kan betyde, at forholdene, der bestemmer tilkendelser af førtidspension, dominerer analysen. Derfor er modellen også estimeret, hvor der kun ses på tilkendelser af fleksjob. Personer, der tilkendes førtidspension, indgår ikke i robusthedsanalysen. I det omfang, at personer, der får tilkendt førtidspension eller fleksjob, har en række fælles karakteristika, kan det være svært at adskille karakteristika for de personer, der får tilkendt fleksjob.

Omvendt kan det være interessant at undersøge, om personer, der får tilkendt fleksjob, har andre karakteristika end personer, der får tilkendt førtidspension.

Estimationsresultaterne for modellen for fleksjob findes i bilag 10.6 og 10.7. Fortegnene på parameterestimaterne kan sammenlignes med resultaterne for fleksjob og førtidspension i den fulde model i tabel 2 og 3. Sammenlignes resultaterne på tværs af socioøkonomisk status, ses det, at i forhold til referencen, der er selvstændige, har topleder og uddannelsessøgende en mindre sandsynlighed for at få fleksjob, mens de øvrige kategorier har en større sandsynlighed end selvstændige.

Tilkendelser af fleksjob på tværs af brancher varierer mellem periode 2003-2006 og 2007-2010. Men der hvor brancheeffekterne er signifikante har de samme fortegn som i modellen for førtidspension og fleksjob.

Uddannelse har samme effekt på sandsynligheden for fleksjob, som i modellen hvor også tilkendelser af førtidspension indgår.

Samlet set adskiller robusthedsanalysen sig ikke fra resultaterne ovenfor. Personer, der får tilkendt fleksjob, minder i høj grad om personer, der får tilkendt førtidspension. I hvert fald, når de sammenlignes med den øvrige befolkning 'at risk'.

Sammenlignes kommunernes rangering efter fleksjob og førtidspension genfindes 6 af top 10% kommunerne blandt de 25 højest rangerede kommuner efter fleksjob for perioden 2007-2010. Og 3 ud af 4 af kommunerne, der tilkender færre førtidspensioner og fleksjob end forventet tilkender isoleret set også færre fleksjob end forventet.

Før kommunalreformen i 2007 er der lidt større forskel på kommunerne, når modellen med fleksjob sammenlignes med den fulde model. Selvom hovedparten af kommunerne, der tilkender færre førtidspensioner og fleksjob end forventet også tilkender færre fleksjob en forventet isoleret set.

6. Benchmark af den kommunale tilkendelsespraksis

Den kommunale tilkendelsespraksis er udtrykt som forskellen på den faktiske og den forventede tilkendelsesgrad betinget på observerbare individuelle og kommunale karakteristika. Et benchmark eller tilkendelsesratio større end 1 (100 pct.) for en kommune indikerer, at kommunen tilkender flere førtidspensioner end forventet, mens en tilkendelsesratio mindre end 1 betyder, at kommunen tilkender færre førtidspensioner end forventet.

Til at beregne den forventede tilkendelsesgrad anvendes den statistiske model, præsenteret i afsnit 5, der søger at forklare tilkendelsesgraden på baggrund af individuelle karakteristika for alle borgere i kommunen mellem 18 og 64 år, der er 'at risk' for at få førtidspension eller fleksjob. Det vil sige, at det er alle perso-

ner i aldersgruppen, som ved analysens begyndelse *ikke* allerede er førtidspensionister eller fleksjobbere. Ydermere inkluderes også indikatorer for de kommunale rammevilkår, der har betydning for, hvor hyppigt en kommune tilkender førtidspension.

Med udgangspunkt i den estimerede model for tilkendelser af førtidspension og fleksjob i afsnit 5 benchmarkes kommunerne efter tilkendelsesratioen. Tilkendelsesratioen er forholdet mellem den faktiske og forventede tilkendelsesgrad i kommunen. Den faktiske tilkendelsesgrad er andelen af personerne i en given kommune, som var i risikogruppen for at få tilkendt førtidspension eller fleksjob og som fik tilkendt førtidspension eller fleksjob enten i perioden 2003-2006 eller mellem 2007 og 2010. Den forventede tilkendelsesgrad er den estimerede andel beregnet som et gennemsnit af de predikterede sandsynligheder for hvert enkelt individ i kommunen. Sandsynligheden estimeres på baggrund af den statistiske model.

Forholdet mellem den faktiske og forventede tilkendelsesgrad er den værdi, som kommunerne benchmarkes efter. Hvis benchmarkindikatoren (tilkendelsesratio), $\hat{r}_i$, er større end 1 betyder det, at kommunen tilkender relativt flere førtidspension eller fleksjob i forhold til den forventede tilkendelsesgrad. Omvendt, hvis tilkendelsesratioen er mindre end 1, tilkendes der relativt færre i forhold til forventet:

$$\hat{r}_i = \frac{\bar{s}_i}{\hat{s}_i}, i = 1, \dots, N \quad (1)$$

hvor N er antallet af kommuner. Den forventede tilkendelsesgrad, $\hat{s}_i$, er et gennemsnit af de individspecifikke sandsynligheder, $\hat{p}_j$, mens den faktiske tilkendelsesgrad, $\bar{s}_i$, er den beregnede andel faktiske tilkendelser ud af populationen 'at risk' i hver kommune, jf. bilag 10.2.

Figurerne nedenfor viser kommunerne inddelt efter tilkendelsesratioen målt i procent, hvor de lyse områder er kommuner, der tilkender relativt få førtidspensioner eller fleksjob i forhold til forventet, mens de mørke områder er kommuner, der tilkender relativt flere førtidspensioner end forventet. Kommunerne er inddelt i fire grupper med lige mange kommuner i hver. Kommunerne med den lyseste farve tilhører top 25%.

Det ses, at de lyseste kommuner findes i Region Hovedstaden for perioden 2003-2006, mens flere af de mørkeste kommuner findes i det sydøstlige Danmark, jf. figur 10.

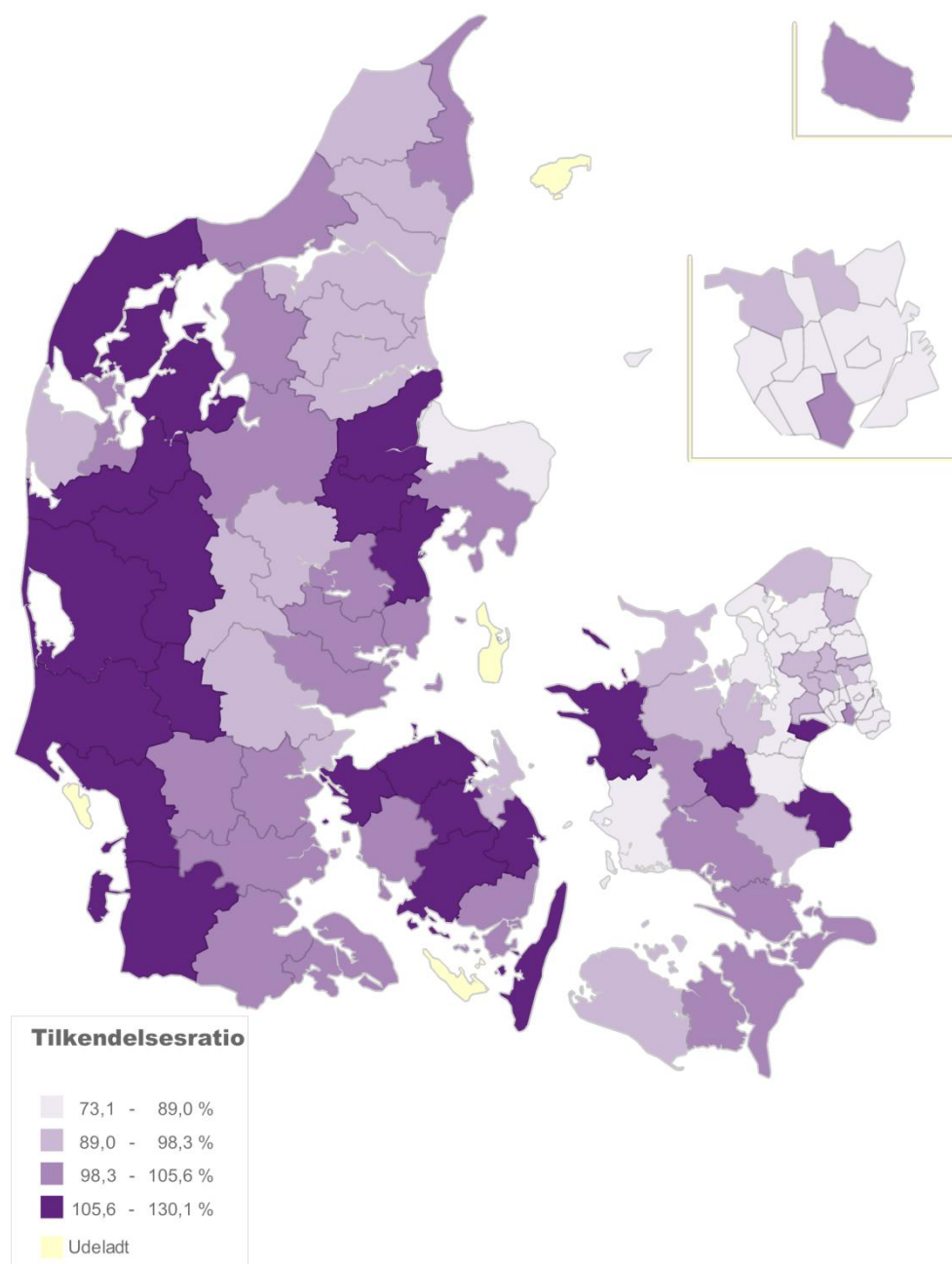
Det bemærkes, at kommunerne er fordelt efter de nye kommuner efter kommunalreformen i 2007. Dvs. sammenlagte kommuner er håndteret som om, de allerede var lagt sammen før 2007. Fordelen er, at kortet i figur 10 kan sammenlignes med kortet i figur 11.

Figur 10 Tilkendelsesratio, 2003-2006

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Anm.: Beregnet på kommunestrukturen før kommunalreformen 2007. Kommunerne er inddelt i 4 lige store grupper. Dvs. top 25% er kommunerne med den lyseste farve. Fanø, Ærø, Samsø, Christiansø og Læsø er udeladt.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

Perioden 2007-2010 er efter strukturreformen med de 98 nye kommuner.

For perioden 2007-2010 ses det, at kommunerne i Region Hovedstaden tilhører de lyse kommuner. Dvs. de tilkender relativt færre førtidspensioner og fleksjob end forventet. Det samme gør sig også gældende for nogle af kommunerne i Region Midtjylland. Det er dog også i perioden 2007-2010 en række kommuner i

Syd- og Vestjylland, der tilhører de mørkeste kommuner, som tilkender flere førtidspensioner og fleksjob end forventet.

Det skal bemærkes, at for nogle kommuner er forskellen mellem den forventede og faktiske tilkendelsesgrad ikke statistisk signifikant. Med andre ord er tilkendelsesratioen ikke statistisk signifikant forskellig fra 1.

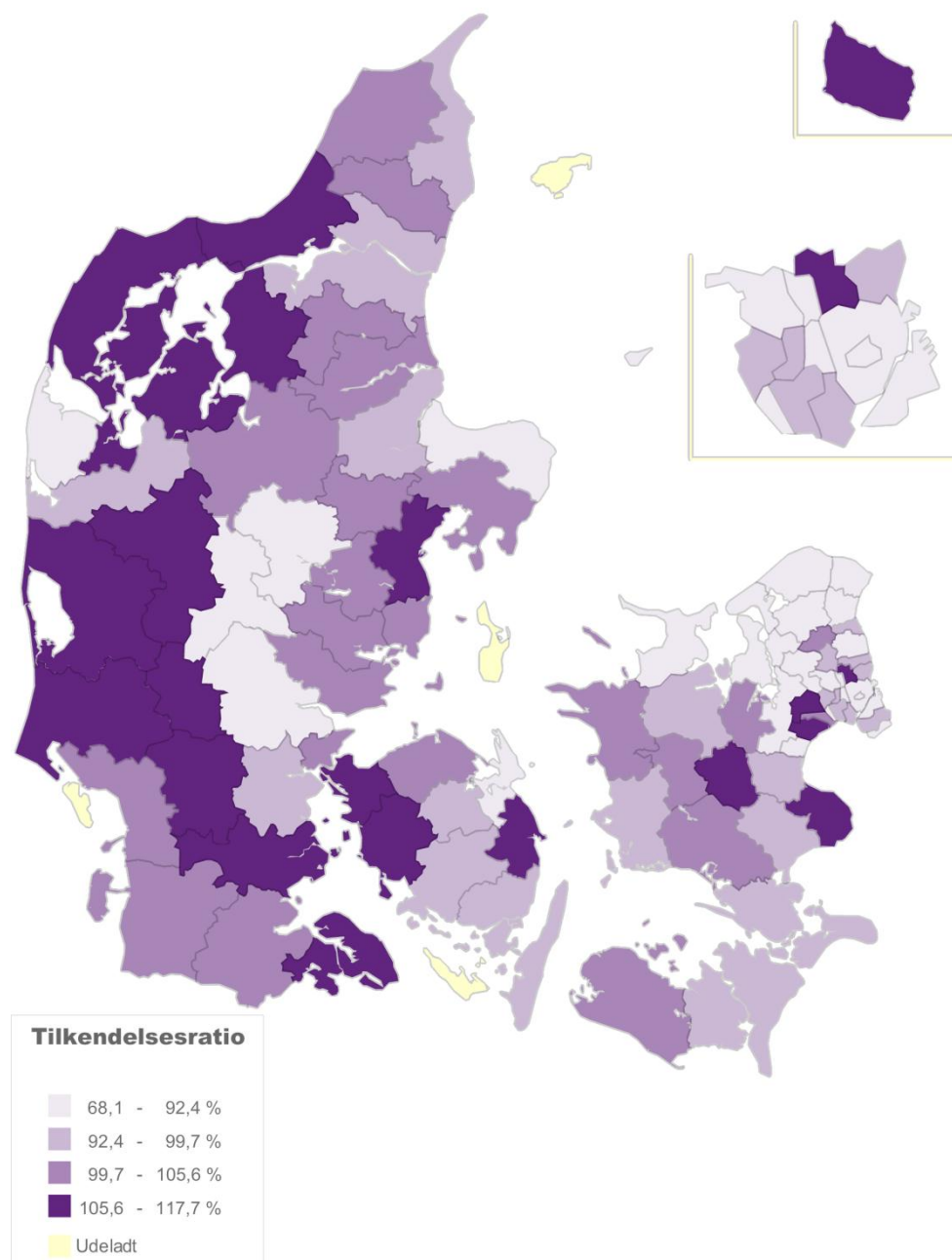
Bilag 10.3, 10.4 og 10.5 viser kommunernes rangering, hvor det også ses, om kommunernes faktiske tilkendelsesgrad er signifikant forskellig fra den forventede.

For perioden 2003-2006, hvor benchmarking er lavet for de gamle kommuner, er det 23 pct. af kommunerne, hvor forskellen mellem den faktiske og forventede tilkendelsesgrad er signifikant. Det er primært, fordi kommunerne er relativt små, at forskellene ikke er signifikante. Anvendes kommunestrukturen som efter 2007 er det 63 pct. af kommunerne, hvor forskellen er signifikant.

For perioden 2007-2010 er det i 35 af 94 kommuner, at forskellene er signifikante. Det er primært de store kommuner og de kommuner, hvor tilkendelsesratioen afviger +/- 10 pct., at forskellene er signifikante.

Kolodziejczyk m.fl. (2009) rangerer kommunerne på baggrund af tilkendelser af førtidspension og visitation til offentlige fleksjob i 2006 og 2007. Rangeringen af kommunerne stemmer i høj grad overens med rangeringen i nærværende rapport. Specielt er der et relativt stort sammenfald mellem de kommuner, der kommer bedst hhv. dårligt ud i benchmark-analysen.

Figur 11 Tilkendelsesratio, 2007-2010

Anm.: Kommunerne er inddelt i 4 lige store grupper. Dvs. top 25% er kommunerne med den lyseste farve. Fanø, Ærø, Samsø, Christiansø og Læsø er udeladt.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

6.1. Effekt af kommunesammenlægningerne ved strukturreformen i 2007

Der er en række forskelle, når de to kort over tilkendelser af førtidspension og fleksjob for hhv. perioden 2003-2006 og 2007-2010 sammenlignes. En nærmere analyse af kommunernes rangering før og efter 2007 viser, at omkring 40 pct. af kommunerne højest flytter 10 placeringer i rangeringen. Der er ikke tegn på, at de sammenlagte kommuner klarer sig bedre eller dårligere efter kommunalreformen. To nye kommuner som Furesø og Vesthimmerland klarer sig væsentlig ringere efter reformen. Det samme gør sig gældende for to ikke-sammenlagte kommuner som Gentofte og Gladsaxe. Omvendt er der en række sammenlagte kommuner, som Faaborg-Midtfyn, Holstebro, Langeland, Guldborgsund, Silkeborg, Svendborg og Randers, der klarer sig væsentlig bedre efter reformen. Mens Odense er en af de få ikke-sammenlagte kommuner, der klarer sig markant bedre efter 2007.

Det er også undersøgt, om de sammenlagte kommuner tilkender flere eller færre førtidspensioner end ikke-sammenlagte kommuner.⁶ Resultatet viser, at der ikke findes en statistisk signifikant effekt af sammenlægningerne. Dette resultat findes også i Kolodziejczyk m.fl. (2009).

6.2. Potentiale i kommunerne

Benchmark-modellen kan bruges til at beregne et potentiale for det hypotetiske antal tilkendelser af førtidspension eller fleksjob, hvis alle kommuner gjorde som de bedste kommuner. Den bedste fjerdedel af kommunerne, top 25%, har en benchmark på 85 pct. i gennemsnit. Det gælder både i perioden 2003-2006 og i perioden 2007-2010. Det betyder, at de i gennemsnit tilkender 15 pct. færre førtidspensioner end forventet, jf. tabel 4.

Fra 2003-2006 tilkendes tilsammen 134.000 personer førtidspension eller fleksjob. Den bedste fjerdedel tilkender 9.800 førtidspension eller fleksjob. Dermed kan det beregnes, at hvis de dårligste $\frac{3}{4}$ forbedrede sig med 15 pct. – svarende til den bedste fjerdedel – vil det betyde, at der i perioden var tilkendt 15.000 færre førtidspensioner eller fleksjob.

Indsnævres de bedste kommuner til top 10%, er det 21 pct. færre tilkendelser end forventet i perioden 2003-2006. Hvis alle kommuner tilkendte førtidspension og fleksjob i samme omfang som top 10%, svarer det til 26.000 færre tilkendelser af førtidspension eller fleksjob over perioden.

I perioden 2007-2010 tilkendes 80.000 fleksjob eller førtidspension. Hvis alle kommuner tilkendt som top 10%, ville der have været 17.500 færre tilkendelser, mens der ville have været 10.400 færre tilkendelser, hvis alle forbedrede sig svarende til top 25%.

Der er altså betydelige forskelle imellem kommunerne både før og efter strukturreformen i 2007. Forbedringspotentialet for hele perioden 2003-2010 kan bestemmes til mellem 25.000 og 45.000 færre tilkendelser af førtidspension og fleksjob. Det ligger uden for denne rapport at undersøge nærmere, hvilke forklaringer der kan være på forskellene i tilkendelsespraksis.

⁶ Der er inkluderet en dummy for de sammenlagte kommuner, og estimatet til dummyvariablen er ikke signifikant. Derfor er variablen også udeladt af den foretrukne model, jf. tabel 3.

Tabel 4 Forbedringspotentiale i kommunerne

	Samlede tilkendelser	Forbedringspotentiale	Gennemsnitlig benchmark, pct.
2003-2006			
I alt	134.019		
Top 10%	9.782	26.042	21,0
Top 25%	35.673	15.000	15,3
2007-2010			
I alt	80.241		
Top 10%	3.425	17.469	22,7
Top 25%	13.776	10.356	15,6

Anm.: Fanø, Ærø, Samsø og Læsø er udeladt.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

6.3. Kritik af benchmark-metoden

Det beregnede forbedringspotentiale i kommuner er udelukkende bestemt som forskellen på den faktiske og forventede sandsynlighed for førtidspension og fleksjob i hver kommune. Dvs. den variation, som den statistiske model ikke kan forklare, tolkes udelukkende at stamme fra variation i tilkendelsespraksis. I det omfang modellen ikke i tilstrækkeligt omfang korrigerer for individuelle eller kommunale karakteristika – udover tilkendelsespraksis – vil det uforklarede utilsigtet blive tolket som forskelle i tilkendelsespraksis. Dette kan også indses ved, at jo højere forklaringsgrad den statistiske model har, jo mindre er den uforklarede del, og jo mindre rolle vil den uobserverbare tilkendelsespraksis spille. For eksempel finder Kolodziejczyk m.fl. (2009) et større forbedringspotentiale end i denne analyse. Det kan måske skyldes, at forklaringsgraden i nærværende analyse er højere. Det kan underbygges af, at der i denne analyse anvendes et større datasæt, hvilket kan give mulighed for en mere præcis estimation.

7. Alternativ til fleksjob og førtidspension, 2007-2010

I afsnit 6 er det analyseret, hvilke kommuner, der tilkender flere eller færre førtidspensioner og fleksjob end forventet. De kommuner, der tilkender relativt få personer førtidspension eller fleksjob, har en relativ stram sagsbehandling. Det betyder, at hvis der er en forventning om, at arbejdsevnen kan forbedres eller udvikles, fastholdes personer på kontanthjælp, sygedagpenge m.v. med henblik på senere tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Hvis arbejdsevnen ikke forbedres, er der en risiko for, at kommuner, der tilkender færre personer førtidspension eller fleksjob, i stedet har flere personer, der er langvarigt offentligt forsørgede.

I dette afsnit undersøges det, om kommuner, der tilkender færre personer førtidspension eller fleksjob, tillader flere personer (end forventet), der er langvarigt offentligt forsørgede på kontanthjælp, sygedagpenge eller ledighedsydelse.⁷ Med andre ord undersøges det, om der er en substitution, så et relativt lavt antal tilkendelser af førtidspension eller fleksjob modvirkes af et relativt højt antal langvarigt offentligt forsørgede. Den betragtede periode er 2007-2010.

Langvarigt offentligt forsørgede er afgrænset som personer, der i mindst 2 ud af 3 år er offentlig forsørgede på enten kontanthjælp (arbejdsmarkedsparate og ik-

⁷ Der er kun medtaget personer på ledighedsydelse, som ikke senere i perioden får fleksjob eller førtidspension.

ke-arbejdsmarkedssparate), sygedagpenge eller ledighedsydelse.⁸ Personer, der i fire forudgående uger er kontanthjælps-, sygedagpenge- eller ledighedsydelsesmodtagere, indgår ikke. Der er således tale, om personer der tilgår et nyt forløb, hvor kommunen "tillader", at de er kontanthjælps-, sygedagpenge- eller ledighedsydelsesmodtagere i 2 ud af de efterfølgende 3 år.

En tilsvarende statistisk model som i afsnit 5 er opstillet for tilgangen til langvarig offentlig forsørgelse. Efterfølgende beregnes den forventede andel langvarigt offentligt forsørgede i kommunen, som sammenholdes med den faktiske andel langvarigt offentligt forsørgede. Det gør det muligt at undersøge, om der er en sammenhæng mellem kommuner, der tilkender relativt få personer fleksjob og førtidspension i forhold til forventet, og kommuner der tillader en relativt stor tilgang til langvarig offentlig forsørgelse i forhold til forventet.

Det skal bemærkes, at gruppen af langvarigt offentligt forsørgede formentlig er mindre homogen end gruppen, der får tilkendt førtidspension eller fleksjob, fordi de langvarigt offentligt forsørgede ikke er lige så klart afgrænset. Nogle af de langvarigt offentligt forsørgede vil senere finde beskæftigelse, mens andre sandsynligvis vil få tilkendt førtidspension eller fleksjob.

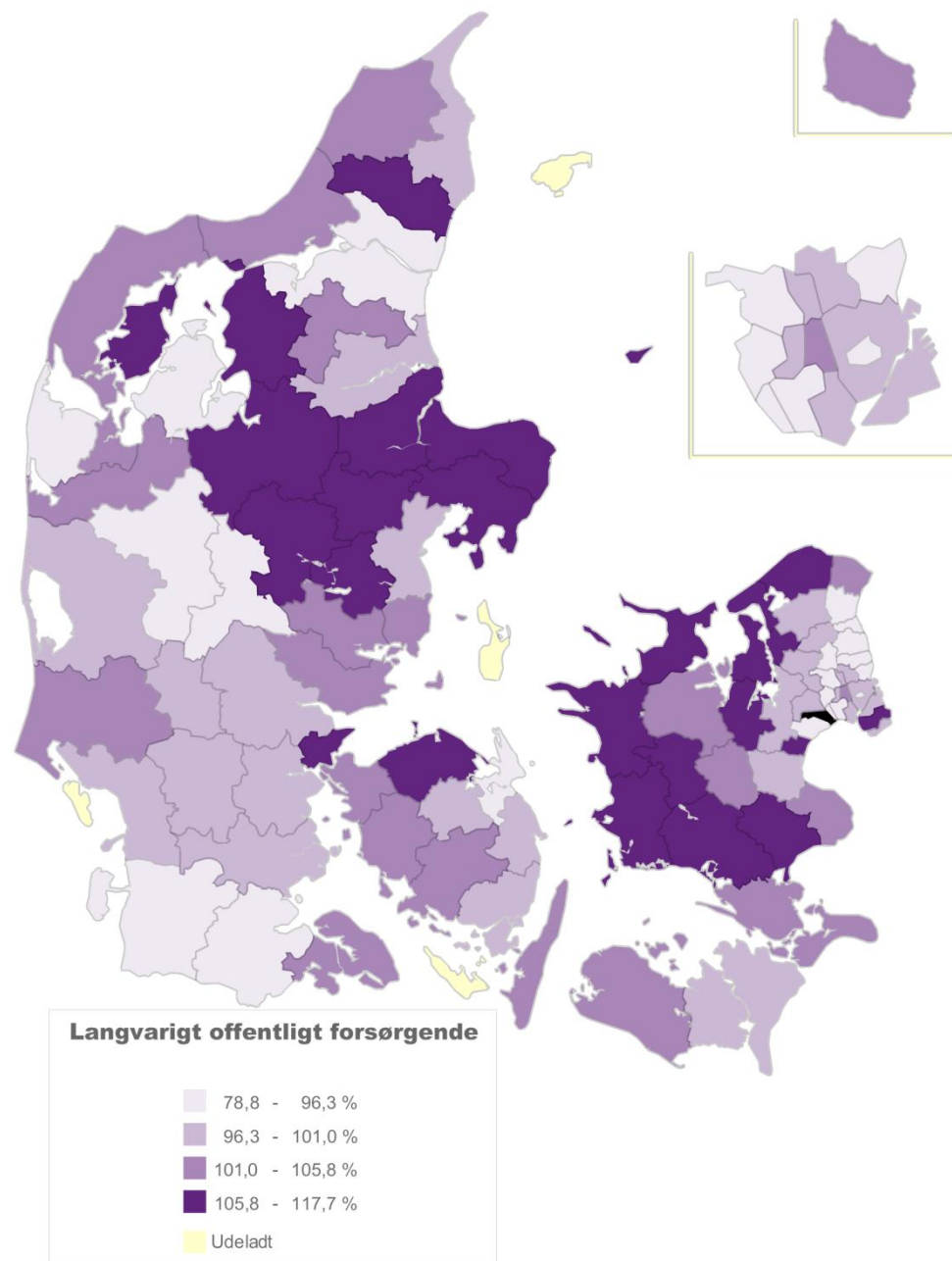
Estimationsresultaterne er vist i bilag 10.8. Fortegnene til parameterestimaterne viser retningen på de marginale effekter. Det ses, at fortegnene er som forventet i forhold til at bestemme tilgangen til langvarig offentlig forsørgelse.

Kommunerne benchmarkes efter, om de har færre langvarigt offentligt forsørgede end forventet. Danmarkskortet i figur 12 viser kommunerne efter, om de har flere eller færre langvarigt offentligt forsørgede end forventet. Sammenlignes kortet med figur 11, ses der ingen tegn på, at kommuner med en stram tilkendelsespraksis for førtidspension og fleksjob har flere langvarigt offentligt forsørgede end forventet. Bilag 10.9 viser ratioen for langvarigt offentligt forsørgede for alle kommuner.

---

⁸ Afgrænsningen er valgt, da den korresponderer med den gennemsnitlige tid som offentligt forsørgt blandt de personer, der er offentligt forsørgede forud for tilkendelse af førtidspension eller fleksjob. Dermed er de langvarigt offentligt forsørgede i høj grad personer, der er i risikogruppen for at få tilkendt førtidspension eller fleksjob.

Figur 12 Langvarigt offentligt forsørgede, 2007-2010

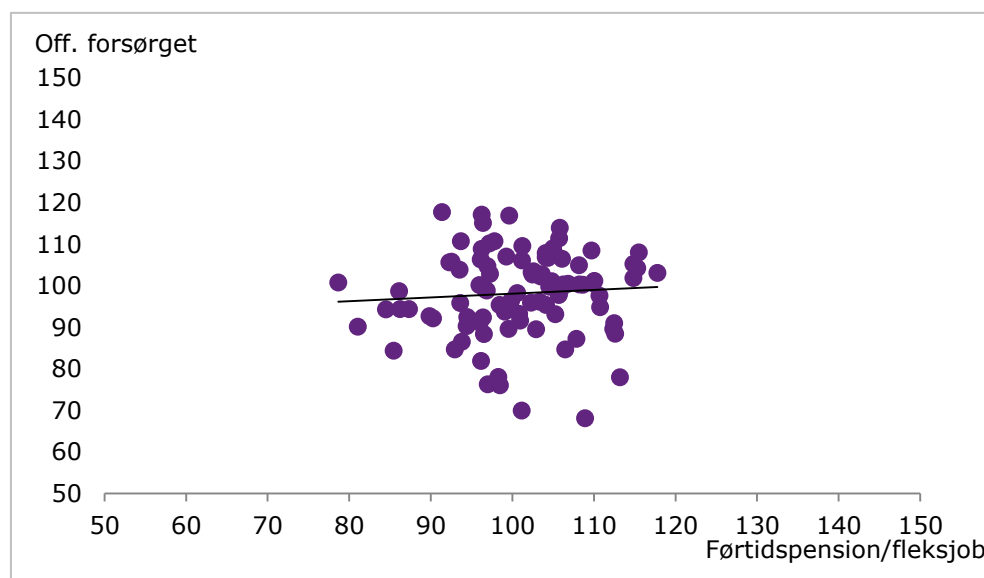

Anm.: Kommunerne er inddelt i 4 lige store grupper. Fanø, Ærø, Samsø, Christiansø og Læsø er udeladt.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

Ved at sammenholde de to benchmark-analyser kan det undersøges, om der er tale om en substitutionseffekt. En substitutionseffekt kan identificeres som en negativ korrelation mellem de to benchmark-resultater, jf. figur 13. Figuren viser et krydsplot af tilkendelsesratioen for førtidspension og fleksjob på den ene side (x-aksen) og tilgangen til langvarig offentlig forsørgelse på den anden side (y-aksen). På baggrund af kommunernes placering er der indtegnet en tendenslinje, der viser korrelationen. Der er en svag positiv korrelation. Men korrelationen er både numerisk tæt på nul og insignifikant. Det tyder dermed ikke på, at der er tale om en substitutionseffekt mellem tilkendelsespraksis for førtidspension og fleksjob på den ene side og en relativt stor andel langvarigt offentligt forsørgede kontanthjælps-, sygedagpenge- og ledighedsydelsesmodtagere på den anden side.

Figur 13 Substitution mellem førtidspension og fleksjob hhv. langvarigt offentligt forsørgede, 2007-2010

Anm: Figuren viser et krydsplot af benchmark-resultaterne i afsnit 6 og 7. Tendenslinjen har en hældning på 0,09, men er ikke statistisk forskellig fra 0 (p-værdi: 0,50). Fanø, Ærø, Samsø, Christiansø og Læsø er udeladt.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

8. Diskussion og konklusion

I rapporten benchmarkes kommunernes sagsbehandlingspraksis for tilkendelser af førtidspension og fleksjob for perioden 2003-2010 under de regler, der trådte i kraft med førtidspensionsreformen i 2003. Formålet er at afdække forskelle i kommunernes sagsbehandlingspraksis og kvantificere forbedringspotentialer, hvis sagsbehandlingen i alle kommuner svarede til de bedste. Med andre ord måles potentialer ved at udbrede, hvad der kan karakteriseres som best practice.

Først bestemmes sandsynligheden for, at en given person, der ikke er førtidspensionist eller i fleksjob, potentielt kan få tilkendt førtidspension eller er i fleksjob to år senere. I analysen indgår alle personer, der er i risiko for at få førtidspension eller fleksjob, men endnu ikke er førtidspensionister eller i fleksjob. Det vil sige alle personer 18-64 år, som ikke i forvejen er førtidspensionister eller i fleksjob, indgår i risikogruppen. En andel af personerne i risikogruppen bliver til-

kendt førtidspension eller får fleksjob to år senere. Ved at sammenholde disse personer med de øvrige i risikogruppen bestemmes sandsynligheden for at få tilkendt førtidspension eller fleksjob. Der tages højde for en lang række personlige karakteristika herunder uddannelse, helbred og tilknytning til arbejdsmarkedet samt en række kommunale rammevilkår, der alle er bestemmende for, om en person får tilkendt førtidspension eller visiteres til fleksjob.

Den forventede andel af tilkendelser af førtidspension eller fleksjob i en given kommune tager derfor højde for, at borgersammensætningen i kommunerne er forskellig, hvilket betyder, at nogle kommuner vil tilkende flere førtidspensionister end andre. Samme princip anvendes i Graversen m.fl. (2013) til at kortlægge kommunernes rammevilkår. Men herudover er det muligt, at andre forhold, som ikke relaterer sig til borgernes karakteristika eller de kommunale rammevilkår, også har betydning for tilkendelserne af førtidspension i kommunerne imellem. Forskellen mellem den faktiske og forventede andel tilkendelser tolkes som forskelle i forvaltnings- og sagsbehandlingspraksis i kommunerne imellem.

Det kan beregnes, om kommunen tilkender flere eller færre førtidspensioner end forventet ved at sammenholde den faktiske sandsynlighed for, at en borger i en given kommune får tilkendt førtidspension med den forventede sandsynlighed for, at samme person får tilkendt førtidspension. Den forventede sandsynlighed er estimeret med den statistiske model.

Kommuner, der klarer sig godt i benchmark-analysen, tilkender færre førtidspensionister end forventet. Årsagen til forskellen mellem den faktiske og forventede andel tilkendelser af førtidspension kan ikke forklares af modellen, men tolkes som forskelle i praksis i sagsbehandling i kommunerne imellem.

De kommuner, der klarer sig godt i benchmark-analysen, findes i hele landet, men der er en tendens til, at flere er placeret i Region Hovedstaden. Både før og efter kommunalreformen tilhører Frederikssund, Helsingør, Hillerød, Vallensbæk og Dragør de ti bedste kommuner. For perioden 2007-2010 er der tillige en række kommuner i Region Midtjylland, som også klarer sig godt og bedre end før 2007. Omvendt er der en række kommuner, der både før og efter kommunalreformen i 2007 klarer sig dårligere end forventet. Både før og efter kommunalreformen er Aarhus, Herning, Ringkøbing-Skjern (Ringkøbing og Skjern før 2007), Billund og Ringsted de ti dårligste kommuner. Det er et relativt stort sammenfald mellem de kommuner, der klarer sig hhv. bedst og dårligt i benchmark-analysen i nærværende analyse og i Kolodziejczyk m.fl. (2009).

De bedste kommuner i benchmark-analysen tilkender mellem 15 og 20 pct. færre førtidspensioner og fleksjob end forventet. Hvis alle kommuner havde samme tilkendelsesmønstre, ville det svare til, at der i perioden 2003-2010 var tilkendt mellem 25.000 og 45.000 færre førtidspensioner og fleksjob.

En lignende benchmark-analyse er tidligere foretaget af Kolodziejczyk m.fl. (2009) og Kolodziejczyk og Jensen (2010). Til forskel fra de tidligere analyser adskiller den nærværende rapport sig ved, at alle tilkendelser af førtidspension og fleksjob imellem 2003 og 2010 indgår i analysen. Både private og offentlige fleksjob indgår i denne analyse ligesom i Kolodziejczyk og Jensen (2010). Da datagrundlaget er større er forklaringsgraden tilsyneladende også højere. Det betyder, at den uforklarede variation i data er mindre i denne analyse. Selvom den uforklarede variation er mindre end i tidligere analyser, ændrer det ikke meget på rangordningen af kommunerne. Det understreger den velkendte pointe, at en

højere forklaringsgrad kun ændrer rangordningen af kommunerne, hvis det, der øger forklaringsgraden, påvirker kommunerne forskelligt.

I rapporten analyseres det også, om der er forskel på kommunernes sagsbehandlingspraksis før og efter kommunalreformen i 2007. Der er ingen systematik i, om de sammenlagte kommuner klarer sig bedre eller dårligere efter kommunalreformen.

Det er ikke sikkert, at færre tilkendelser af førtidspension eller fleksjob fører til et samlet fald i antallet af offentligt forsørgede. Det er muligt, at kommuner, som tilkender færre personer førtidspension eller fleksjob i forhold til forventet, tillader, at flere personer er langvarigt offentligt forsørgede på kontanthjælp, sygedagpenge eller ledighedsydelse. Det kan være tilfældet, hvis en relativt stram sagsbehandling og visitation til fleksjob leder til flere langvarigt offentligt forsørgede på andre ydelser. Sker der en substitution mellem de forskellige offentlige ydelser, vil der være en negativ fortrængningseffekt, der betyder, at forbedringspotentialet ved at udbrede best practice bliver mindre.

Denne hypotese er analyseret med samme metode som ved tilkendelser af førtidspension og fleksjob: Først estimeres den forventede tilgang i hver kommune til langvarig offentlig forsørgelse, og derefter sammenholdes den forventede tilgang med den faktiske.

De langvarigt offentligt forsørgede er defineret som alle 18-64-årige, der ikke er på førtidspension eller i fleksjob, som begynder et nyt kontanthjælps-, sygedagpenge eller ledighedsydelsesforløb, og hvor kommunen tillader, at det varer i mindst 2 ud af 3 år.

Analysen viser, at der ikke er tegn på en substitutionseffekt mellem forskellige offentlige ydelser. En relativt stram tilkendelsespraksis leder ikke umiddelbart til relativt flere langvarigt offentligt forsørgede. Der er ikke en statistisk signifikant sammenhæng mellem benchmark af tilkendelser af førtidspension og fleksjob på den ene side og tilgang til langvarig offentlig forsørgede på den anden side.

Rapporten viser derfor, at der er et forbedringspotentialt i kommunerne, som betyder, at hvis flere kommuner havde samme sagsbehandlingspraksis som de kommuner, der tilkender færrest personer førtidspension og fleksjob, vil hensigterne med de seneste førtidspensionsreformer i 2003 og 2013 i høj grad kunne indfries.

9. Litteratur

Ankestyrelsen (2010), 'Fleksjob og ledighedsydelse, juni 2010', praksisundersøgelse om fleksjob og ledighedsydelse.

Bengtsson, S. (2002), 'Bestemmer forvaltningen om du får førtidspension? – kommunens forvaltningspraksis og tilkendelse af førtidspension', Socialforskningsinstituttet 02:15.

Caswell, D., Kleif Thuesen og Dall (2012), 'Veje til førtidspension – En undersøgelse af fire kommuner i Region Midt', AKF rapport.

Gregersen, O. (1995), 'Kommunernes pensionspraksis. Rangordning af kommunerne efter antal førtidspensioneringer, korregeret for en række objektive forhold – et metodestudie', Socialforskningsinstituttet.

Graversen, B. K., M. Larsen og J. N. Arendt (2013), 'Kommunernes rammevilkår for beskæftigelsesindsatsen', SFI – Det Nationale Forskningscenter for velfærd, Rapport 13:14.

Kolodziejczyk, C., H. L. Andersen, K. B. Jensen og S. H. Andersen (2009), 'Kommunernes tilkendelse af førtidspension og visitering til fleksjob', AKF working paper.

Kolodziejczyk, C. og Jensen, K. B. (2010), 'Kommunernes tilkendelse af førtidspension og visitering til fleksjob – En opfølgende analyse', AKF notat.

Regeringen (2012), 'En del af fællesskabet – reform af førtidspension og fleksjob'.

Socialministeriet (2007), 'Redegørelse om udviklingen på førtidspensionsområdet og det rummelige arbejdsmarked', Social-, Beskæftigelses- og Finansministeriet, maj 2007.

Weatherall, J. H. (2002), 'Vejen til førtidspension – en analyse af overgangen til førtidspension i befolkningen', Socialforskningsinstituttet 02:9.

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtidspension og fleksjob 2003-2010

Forsikring & Pension

10. Bilag

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtidspension og fleksjob 2003-2010

Forsikring & Pension

10.1. Den statistiske model

Sandsynligheden for at få tilkendt førtidspension er bestemt i en statistisk model. Den afhængige variabel er en indikator for om individ j i kommune i får tilkendt førtidspension eller fleksjob i den betragtede periode:

$$P(y_j = 1|X_j) = F(X_j'\beta), \quad (B1)$$

hvilket er den betingede sandsynlighed for, at person j får tilkendt førtidspension. Det antages, at fordelingsfunktion F følger en logistisk fordeling:

$$F(X_j'\beta) = \Lambda(X_j'\beta). \quad (B2)$$

De estimerede koefficienter i tabellerne er log-odds ratio:

$$\log - \text{odds} = \ln\left(\frac{P_1}{1-P_1}\right) - \ln\left(\frac{P_0}{1-P_0}\right), \quad (B3)$$

som udtrykker logaritmen til oddset for P_1 i forhold til P_0 , hvor P_0 er referencen. En negativ log-odds ratio angiver, at sandsynligheden er mindre for P_1 i forhold til P_0 , og omvendt for en positiv log-odds ratio.

10.2. Benchmark-indikator

Med udgangspunkt i den estimerede model bestemmes benchmark-indikatoren som forholdet mellem den faktiske og forventede tilkendelsesgrad for hver kommune. Benchmark-indikatoren beregnes som en tilkendelsesratio, $\hat{r}_i$, der er større end 1, hvis kommunen tilkender relativt flere førtidspension eller fleksjob i forhold til den forventede tilkendelsesgrad. Omvendt er tilkendelsesrationen mindre end 1, hvis kommunen tilkender relativt færre i forhold til forventet:

$$\hat{r}_i = \frac{\bar{s}_i}{\hat{s}_i}, i = 1, \dots, N \quad (B4)$$

hvor N er antallet af kommuner. Den forventede tilkendelsesgrad, $\hat{s}_i$, er et gennemsnit af de individspecifikke sandsynligheder, $\hat{p}_j$:

$$\hat{s}_i = \frac{1}{M} \sum_j^M \hat{p}_j = \frac{1}{M} \sum_j^M P(y_j = 1|X_j), j = 1, \dots, M \quad (B5)$$

hvor M er antallet af personer i kommune i .

Den faktiske tilkendelsesgrad, $\bar{s}_i$, er den beregnede andel faktiske tilkendelser ud af populationen at risk:

$$\bar{s}_i = \frac{1}{M} \sum_j^M t_j, j = 1, \dots, M \quad (B6)$$

hvor $t_j = \{1, 0\}$ angiver om person j i kommune i får tilkendt førtidspension eller fleksjob ($=1$) eller ej ($=0$).

Tilkendelsesratioen er ikke nødvendigvis statistisk signifikant forskellig fra 1. Med andre ord er det ikke givet, at der er en signifikant forskel på den faktiske og forventede tilkendelsesgrad i en kommune. Usikkerheden bestemmes ved at bootstrappe forskellen på den faktiske og forventede tilkendelsesgrad. I praksis betyder det, at den faktiske og forventede tilkendelsesgrad for hver kommune beregnes 50 gange ved 50 forskellige stikprøver af datasættet. Variationen mellem stikprøverne benyttes til at estimere en usikkerhed på tilkendelsesratioen.

10.3. Tilkendelsesratio og absolut forskel (pct.point) på forventet og faktisk, 2003-2006.

Kommune	Tilkendelsesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl (forskel)	Teststørrelse (t-test)
København	85,0	-0,51	0,03	-15,1
Frederiksberg	87,5	-0,51	0,10	-5,2
Ballerup	95,7	-0,22	0,15	-1,5
Brøndby	87,5	-0,86	0,24	-3,6
Dragør	80,1	-0,55	0,19	-2,9
Gentofte	73,1	-0,66	0,08	-8,6
Gladsaxe	91,4	-0,39	0,14	-2,8
Glostrup	87,7	-0,56	0,24	-2,3
Herlev	87,6	-0,66	0,23	-2,9
Albertslund	81,3	-1,26	0,24	-5,3
Hvidovre	102,4	0,13	0,17	0,7
Høje Taastrup	97,2	-0,14	0,18	-0,8
Ledøje-Smørum	94,0	-0,15	0,29	-0,5
Lyngby-Taarbæk	92,3	-0,27	0,14	-1,9
Rødovre	81,0	-0,95	0,20	-4,8
Søllerød	74,5	-0,78	0,16	-4,8
Ishøj	88,3	-0,68	0,21	-3,2
Tårnby	77,8	-1,01	0,18	-5,4
Vallensbæk	76,7	-0,64	0,23	-2,8
Værløse	89,5	-0,31	0,18	-1,7
Allerød	87,0	-0,39	0,17	-2,3
Birkerød	80,9	-0,64	0,22	-2,9
Farum	91,4	-0,31	0,23	-1,3
Fredensborg-Humlebæk	98,1	-0,07	0,19	-0,4
Frederikssund	74,4	-1,16	0,21	-5,6
Frederiksværk	84,7	-0,86	0,22	-3,9
Græsted-Gilleleje	90,5	-0,49	0,25	-2,0
Helsingør	92,7	-0,30	0,18	-1,6
Hillerød	73,7	-0,89	0,14	-6,5
Hundested	79,7	-1,21	0,39	-3,1
Hørsholm	86,8	-0,42	0,18	-2,3
Jægerspris	83,0	-0,89	0,45	-2,0
Karlebo	94,5	-0,30	0,25	-1,2
Skibby	76,3	-0,95	0,38	-2,5
Skævinge	83,6	-0,64	0,40	-1,6
Slangerup	78,5	-0,60	0,25	-2,5
Stenløse	82,4	-0,55	0,29	-1,9
Ølstykke	94,2	-0,18	0,28	-0,7
Bramsnæs	89,7	-0,33	0,31	-1,1

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Kommune	Tilkendel- sesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl (forskel)	Teststørrelse (t-test)
Greve	109,9	0,42	0,15	2,8
Gundsø	88,6	-0,28	0,19	-1,5
Hvalsø	100,6	0,02	0,37	0,1
Køge	90,1	-0,52	0,20	-2,6
Lejre	100,5	0,01	0,29	0,1
Ramsø	86,9	-0,41	0,26	-1,6
Roskilde	89,4	-0,39	0,12	-3,2
Skovbo	78,6	-0,71	0,21	-3,4
Solrød	87,3	-0,38	0,17	-2,2
Vallø	117,4	0,64	0,29	2,2
Bjergsted	99,3	-0,05	0,47	-0,1
Dianalund	87,2	-0,76	0,47	-1,6
Dragsholm	92,1	-0,49	0,39	-1,2
Fuglebjerg	97,0	-0,19	0,64	-0,3
Gørlev	107,6	0,52	0,58	0,9
Hashøj	85,1	-0,70	0,50	-1,4
Haslev	89,8	-0,37	0,27	-1,4
Holbæk	99,0	-0,05	0,20	-0,3
Hvidebæk	110,4	0,50	0,52	1,0
Høng	97,2	-0,13	0,38	-0,3
Jernløse	85,6	-0,62	0,43	-1,4
Kalundborg	115,1	0,79	0,30	2,6
Korsør	71,1	-1,50	0,26	-5,8
Nykøbing-Rørvig	73,2	-1,87	0,52	-3,6
Ringsted	114,4	0,70	0,28	2,5
Skælskør	76,0	-1,31	0,37	-3,5
Slagelse	88,0	-0,61	0,17	-3,5
Sorø	108,6	0,39	0,31	1,3
Stenlille	115,0	0,90	0,63	1,4
Svinninge	91,1	-0,53	0,50	-1,1
Tornved	98,8	-0,07	0,41	-0,2
Trundholm	94,3	-0,51	0,45	-1,1
Tølløse	93,1	-0,29	0,34	-0,8
Fakse	96,9	-0,18	0,36	-0,5
Fladså	100,0	0,00	0,35	0,0
Holeby	102,1	0,20	0,85	0,2
Holmegaard	106,5	0,20	0,33	0,6
Højreby	94,3	-0,40	0,69	-0,6
Langebæk	95,0	-0,30	0,53	-0,6
Maribo	105,0	0,34	0,47	0,7
Møn	97,7	-0,13	0,38	-0,3
Nakskov	94,2	-0,58	0,48	-1,2

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Kommune	Tilkendel- sesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl (forskel)	Teststørrelse (t-test)
Nykøbing F.	104,1	0,26	0,29	0,9
Nysted	107,5	0,52	0,55	0,9
Næstved	100,4	0,02	0,18	0,1
Nr. Alslev	100,1	0,01	0,38	0,0
Præstø	83,1	-1,03	0,45	-2,3
Ravnsborg	96,6	-0,34	0,82	-0,4
Rudbjerg	94,8	-0,42	0,82	-0,5
Rødby	85,1	-1,56	0,70	-2,2
Rønnede	96,2	-0,18	0,44	-0,4
Sakskøbing	102,6	0,14	0,41	0,3
Stevns	110,3	0,65	0,46	1,4
Stubbekøbing	109,4	0,74	0,61	1,2
Suså	98,5	-0,06	0,36	-0,2
Sydfalster	100,9	0,06	0,50	0,1
Vordingborg	106,7	0,41	0,28	1,5
Bornholms regionskom- mune	97,5	-0,15	0,27	-0,5
Allinge-Gudhjem	96,0	-0,33	0,85	-0,4
Hasle	103,4	0,26	1,00	0,3
Nexø	92,1	-0,59	0,69	-0,8
Rønne	106,0	0,39	0,50	0,8
Aakirkeby	114,0	0,85	0,68	1,3
Middelfart	120,6	1,52	2,70	0,6
Assens	101,8	0,11	0,42	0,3
Bogense	101,1	0,08	0,48	0,2
Broby	111,7	0,76	0,66	1,1
Egebjerg	102,4	0,15	0,48	0,3
Ejby	114,5	0,82	0,46	1,8
Faaborg	108,6	0,53	0,33	1,6
Glamsbjerg	105,8	0,32	0,62	0,5
Gudme	98,0	-0,13	0,74	-0,2
Haarby	98,4	-0,08	0,49	-0,2
Kerteminde	102,2	0,11	0,35	0,3
Langeskov	98,3	-0,09	0,50	-0,2
Middelfart	113,4	0,81	0,35	2,3
Munkebo	84,7	-1,08	0,62	-1,8
Nyborg	111,2	0,83	0,33	2,5
Nørre Aaby	105,3	0,23	0,65	0,4
Odense	112,1	0,61	0,08	7,4
Otterup	104,5	0,21	0,32	0,6
Ringe	114,6	0,78	0,44	1,8
Rudkøbing	116,0	1,27	0,80	1,6

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Kommune	Tilkendel- sesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl (forskel)	Teststørrelse (t-test)
Ryslinge	110,8	0,54	0,48	1,1
Svendborg	107,2	0,47	0,22	2,1
Sydlangeland	93,9	-0,38	0,86	-0,4
Søndersø	110,7	0,49	0,31	1,6
Tommerup	111,3	0,50	0,45	1,1
Tranekær	100,1	0,01	0,90	0,0
Ullerslev	107,7	0,39	0,58	0,7
Vissenbjerg	101,1	0,05	0,51	0,1
Ørbæk	117,7	0,84	0,49	1,7
Årslev	110,5	0,41	0,36	1,1
Aarup	107,8	0,42	0,60	0,7
Augustenborg	115,1	0,81	0,48	1,7
Bov	86,3	-0,69	0,32	-2,1
Bredebro	107,7	0,45	0,72	0,6
Broager	101,7	0,09	0,55	0,2
Christiansfeld	92,7	-0,43	0,46	-0,9
Gram	98,9	-0,06	0,64	-0,1
Gråsten	106,8	0,37	0,49	0,8
Haderslev	101,2	0,07	0,25	0,3
Højer	115,6	1,01	0,96	1,0
Lundtoft	104,1	0,27	0,60	0,4
Løgumkloster	113,4	0,68	0,45	1,5
Nordborg	108,0	0,55	0,40	1,4
Nr. Rangstrup	100,1	0,01	0,40	0,0
Rødding	99,2	-0,03	0,30	-0,1
Rødekro	95,0	-0,24	0,35	-0,7
Skærbæk	111,6	0,59	0,50	1,2
Sundeved	112,5	0,52	0,49	1,0
Sydals	103,5	0,14	0,44	0,3
Sønderborg	100,5	0,03	0,24	0,1
Tinglev	107,0	0,45	0,47	1,0
Tønder	95,6	-0,23	0,34	-0,7
Vojens	98,3	-0,10	0,36	-0,3
Aabenraa	100,3	0,02	0,32	0,1
Billund	112,1	0,69	0,52	1,3
Blåbjerg	116,8	0,74	0,48	1,5
Blåvandshuk	118,3	0,84	0,53	1,6
Bramming	104,2	0,21	0,29	0,7
Brørup	117,0	0,89	0,57	1,6
Esbjerg	110,4	0,69	0,15	4,7
Grindsted	123,5	1,21	0,39	3,1
Helle	121,3	0,77	0,39	2,0

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Kommune	Tilkendel- sesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl (forskel)	Teststørrelse (t-test)
Holsted	116,3	0,95	0,49	1,9
Ribe	119,8	1,04	0,31	3,3
Varde	108,2	0,40	0,28	1,4
Vejen	98,9	-0,05	0,26	-0,2
Ølgod	106,8	0,30	0,29	1,0
Brædstrup	110,0	0,49	0,50	1,0
Børkop	98,5	-0,07	0,31	-0,2
Egtved	90,8	-0,34	0,25	-1,3
Fredericia	98,3	-0,10	0,18	-0,5
Gedved	103,5	0,19	0,37	0,5
Give	93,8	-0,30	0,32	-0,9
Hedensted	98,7	-0,04	0,20	-0,2
Horsens	103,2	0,19	0,18	1,1
Jelling	93,4	-0,22	0,39	-0,6
Juelsminde	108,0	0,43	0,27	1,6
Kolding	98,9	-0,06	0,13	-0,5
Lunderskov	97,5	-0,11	0,33	-0,3
Nr. Snede	91,5	-0,43	0,46	-0,9
Tørring-Uldum	101,0	0,05	0,32	0,2
Vamdrup	100,2	0,01	0,46	0,0
Vejle	96,6	-0,18	0,15	-1,2
Aulum-Haderup	110,0	0,37	0,45	0,8
Brande	86,8	-0,62	0,39	-1,6
Egvad	122,0	0,97	0,37	2,6
Herning	121,4	1,12	0,16	6,8
Holmsland	121,0	0,99	0,50	2,0
Holstebro	108,0	0,40	0,19	2,1
Ikast	91,5	-0,43	0,25	-1,7
Lemvig	99,9	-0,01	0,26	0,0
Ringkøbing	114,6	0,80	0,33	2,4
Skjern	115,0	0,71	0,37	1,9
Struer	103,4	0,17	0,30	0,6
Thyborøn-Harboøre	87,9	-0,70	0,53	-1,3
Thyholm	114,5	0,59	0,72	0,8
Trehøje	117,5	0,81	0,46	1,8
Ulfborg-Vemb	111,2	0,63	0,47	1,3
Videbæk	121,1	0,90	0,37	2,4
Vinderup	118,0	0,87	0,39	2,2
Åskov	114,3	0,86	0,53	1,6
Ebeltoft	106,0	0,36	0,35	1,0
Galten	108,2	0,33	0,27	1,2
Gjern	98,1	-0,07	0,35	-0,2

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Kommune	Tilkendel- sesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl (forskel)	Teststørrelse (t-test)
Grenaa	83,0	-1,18	0,35	-3,4
Hadsten	109,6	0,45	0,37	1,2
Hammel	109,0	0,46	0,42	1,1
Hinnerup	109,7	0,43	0,38	1,1
Hørning	112,7	0,54	0,34	1,6
Langå	97,6	-0,11	0,35	-0,3
Mariager	95,0	-0,28	0,41	-0,7
Midtdjurs	99,1	-0,05	0,44	-0,1
Nørhald	106,3	0,42	0,49	0,9
Nørre Djurs	85,1	-0,76	0,51	-1,5
Odder	102,4	0,12	0,27	0,4
Purhus	113,0	0,60	0,37	1,6
Randers	106,7	0,42	0,15	2,7
Rosenholm	99,5	-0,02	0,38	-0,1
Rougsø	91,8	-0,57	0,41	-1,4
Ry	100,2	0,01	0,25	0,0
Rønde	104,2	0,21	0,48	0,4
Silkeborg	92,9	-0,29	0,12	-2,4
Skanderborg	103,8	0,19	0,24	0,8
Sønderhald	104,0	0,15	0,36	0,4
Them	85,9	-0,57	0,44	-1,3
Århus	130,1	1,43	0,08	18,2
Fjends	101,2	0,04	0,38	0,1
Hanstholm	112,2	0,78	0,53	1,5
Hvorslev	125,3	1,10	0,45	2,5
Karup	103,3	0,18	0,50	0,4
Kjellerup	105,2	0,19	0,25	0,8
Morsø	116,2	0,86	0,29	3,0
Møldrup	100,3	0,02	0,43	0,0
Sallingsund	109,7	0,56	0,56	1,0
Skive	113,2	0,67	0,26	2,6
Spøttrup	130,8	1,24	0,42	3,0
Sundsøre	110,2	0,49	0,54	0,9
Sydthy	123,3	1,10	0,45	2,5
Thisted	124,4	1,06	0,25	4,2
Tjele	112,5	0,57	0,46	1,2
Viborg	102,6	0,13	0,21	0,6
Aalestrup	104,7	0,26	0,49	0,5
Arden	102,0	0,11	0,48	0,2
Brovst	109,5	0,40	0,39	1,0
Brønderslev	93,7	-0,35	0,24	-1,5
Dronninglund	89,8	-0,50	0,29	-1,7

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Kommune	Tilkendel- sesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl (forskel)	Teststørrelse (t-test)
Farsø	104,9	0,21	0,38	0,6
Fjerritslev	99,8	-0,01	0,42	0,0
Frederikshavn	94,2	-0,33	0,19	-1,7
Hadsund	89,8	-0,51	0,34	-1,5
Hals	94,7	-0,25	0,37	-0,7
Hirtshals	97,1	-0,17	0,32	-0,5
Hjørring	99,2	-0,04	0,19	-0,2
Hobro	93,0	-0,36	0,33	-1,1
Løgstør	105,2	0,33	0,42	0,8
Løkken-Vrå	86,7	-0,68	0,39	-1,7
Nibe	96,9	-0,14	0,38	-0,4
Nørager	92,7	-0,40	0,54	-0,7
Pandrup	109,3	0,62	0,50	1,2
Sejflod	88,4	-0,67	0,38	-1,7
Sindal	88,8	-0,62	0,36	-1,7
Skagen	101,4	0,08	0,34	0,2
Skørping	100,2	0,01	0,33	0,0
Støvring	85,4	-0,60	0,28	-2,2
Sæby	108,7	0,48	0,34	1,4
Aabybro	90,7	-0,32	0,26	-1,2
Aalborg	97,6	-0,11	0,08	-1,3
Aars	87,2	-0,53	0,31	-1,7

Anm.: 271 kommuner indgår i data. Absolut forskel = abs. forskel = $\hat{s}_i - \bar{s}_i$.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

10.4. Tilkendelsesratio og absolut forskel (pct.point) på forventet og faktisk, nye kommuner, 2003-2006.

Kommune	Tilkendelsesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl på forskell	Teststørrelse (t-test)
København	85.0	-0.51	0.03	-17.4
Frederiksberg	86.7	-0.54	0.07	-7.6
Ballerup	94.1	-0.31	0.16	-2.0
Brøndby	84.7	-1.08	0.19	-5.8
Dragør	80.8	-0.53	0.18	-2.9
Gentofte	71.7	-0.71	0.08	-8.9
Gladsaxe	92.4	-0.34	0.10	-3.6
Glostrup	87.9	-0.56	0.19	-2.9
Herlev	87.9	-0.64	0.18	-3.6
Albertslund	79.3	-1.44	0.18	-7.9
Hvidovre	101.7	0.09	0.11	0.8
Høje-Taastrup	96.7	-0.17	0.14	-1.2
Lyngby-Taarbæk	91.9	-0.28	0.09	-3.0
Rødovre	81.9	-0.89	0.15	-5.9
Ishøj	84.3	-0.95	0.24	-3.9
Tårnby	78.2	-0.98	0.10	-9.6
Vallensbæk	76.3	-0.66	0.15	-4.3
Furesø	87.0	-0.44	0.12	-3.8
Allerød	86.8	-0.40	0.15	-2.6
Fredensborg	95.5	-0.20	0.15	-1.4
Helsingør	73.2	-1.30	0.10	-12.4
Hillerød	75.6	-0.84	0.10	-8.3
Hørsholm	84.7	-0.50	0.16	-3.2
Rudersdal	76.3	-0.76	0.10	-7.6
Egedal	90.5	-0.28	0.13	-2.2
Frederikssund	77.7	-0.94	0.12	-8.0
Greve	110.0	0.42	0.13	3.3
Køge	88.1	-0.57	0.10	-5.7
Halsnæs	83.6	-0.93	0.17	-5.4
Roskilde	88.2	-0.40	0.07	-5.6
Solrød	87.5	-0.37	0.14	-2.7
Gribskov	91.9	-0.37	0.15	-2.5
Odsherred	89.8	-0.74	0.19	-3.8
Holbæk	97.6	-0.12	0.13	-0.9
Faxe	95.6	-0.20	0.16	-1.2
Kalundborg	108.5	0.47	0.17	2.8
Ringsted	114.8	0.72	0.17	4.2
Slagelse	82.3	-0.90	0.12	-7.6
Stevns	115.1	0.74	0.23	3.3
Sorø	105.7	0.29	0.18	1.7

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Kommune	Tilkendelsesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl på forskell	Teststørrelse (t-test)
Lejre	98.0	-0.07	0.15	-0.5
Lolland	97.4	-0.23	0.19	-1.2
Næstved	100.6	0.03	0.10	0.3
Guldborgsund	104.6	0.29	0.15	1.9
Vordingborg	99.6	-0.03	0.15	-0.2
Bornholm	100.2	0.01	0.19	0.1
Middelfart	112.7	0.73	0.15	4.7
Assens	104.9	0.26	0.16	1.7
Faaborg-Midtfyn	111.2	0.61	0.13	4.6
Kerteminde	95.3	-0.26	0.20	-1.3
Nyborg	111.9	0.76	0.24	3.1
Odense	113.5	0.67	0.05	12.5
Svendborg	104.5	0.29	0.14	2.1
Nordfyns	107.0	0.36	0.19	1.9
Langeland	105.9	0.46	0.37	1.2
Haderslev	99.1	-0.05	0.12	-0.5
Billund	119.0	1.02	0.19	5.4
Sønderborg	104.7	0.28	0.13	2.2
Tønder	105.4	0.29	0.18	1.6
Esbjerg	111.4	0.71	0.11	6.3
Varde	113.0	0.58	0.12	4.7
Vejen	106.0	0.29	0.14	2.0
Aabenraa	97.4	-0.15	0.14	-1.0
Fredericia	98.9	-0.06	0.12	-0.5
Horsens	105.2	0.30	0.13	2.4
Kolding	100.8	0.04	0.12	0.3
Vejle	94.9	-0.24	0.08	-3.0
Herning	117.4	0.91	0.12	7.5
Holstebro	110.3	0.52	0.13	3.9
Lemvig	96.5	-0.17	0.21	-0.8
Struer	104.9	0.24	0.20	1.2
Syddjurs	102.0	0.11	0.16	0.7
Norddjurs	88.4	-0.69	0.15	-4.5
Favrskov	110.0	0.46	0.14	3.4
Odder	102.0	0.09	0.21	0.4
Randers	107.3	0.45	0.13	3.5
Silkeborg	94.9	-0.20	0.11	-1.9
Skanderborg	106.3	0.27	0.10	2.7
Århus	130.1	1.43	0.06	22.2
Ikast-Brande	90.2	-0.49	0.17	-2.9
Ringkøbing-Skjern	118.0	0.86	0.14	6.1
Hedensted	103.7	0.16	0.13	1.2

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Kommune	Tilkendelsesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl på forskell	Teststørrelse (t-test)
Morsø	117.1	0.91	0.18	5.0
Skive	114.4	0.72	0.15	4.6
Thisted	122.2	1.04	0.16	6.3
Viborg	103.9	0.19	0.11	1.7
Brønderslev	92.6	-0.39	0.17	-2.3
Frederikshavn	97.4	-0.15	0.15	-1.0
Vesthimmerlands	100.1	0.01	0.14	0.0
Rebild	92.4	-0.35	0.19	-1.8
Mariagerfjord	94.3	-0.30	0.14	-2.1
Jammerbugt	103.7	0.17	0.18	1.0
Aalborg	95.5	-0.20	0.07	-3.1
Hjørring	94.8	-0.26	0.13	-2.1

Anm.: Absolut forskel = abs. forskel = $\hat{s}_i - \bar{s}_i$.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

10.5. Tilkendelsesratio og absolut forskel (pct.point) på forventet og faktisk, 2007-2010

Kommune	Tilkendelsesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl på forskell	Teststørrelse (t-test)
København	91,6	-0,11	0,02	-5,47
Frederiksberg	90,1	-0,19	0,05	-3,61
Ballerup	92,2	-0,25	0,11	-2,21
Brøndby	94,3	-0,19	0,14	-1,30
Dragør	78,0	-0,39	0,16	-2,52
Gentofte	94,4	-0,09	0,06	-1,42
Gladsaxe	110,7	0,27	0,10	2,71
Glostrup	93,8	-0,16	0,13	-1,24
Herlev	88,3	-0,34	0,14	-2,43
Albertslund	92,7	-0,21	0,11	-1,93
Hvidovre	99,0	-0,03	0,11	-0,26
Høje Taastrup	106,3	0,17	0,11	1,55
Lyngby-Taarbæk	94,4	-0,11	0,08	-1,34
Rødovre	89,5	-0,27	0,12	-2,34
Ishøj	100,7	0,02	0,17	0,14
Tårnby	94,8	-0,11	0,08	-1,38
Vallensbæk	84,6	-0,23	0,14	-1,66
Furesø	95,9	-0,08	0,12	-0,67
Allerød	100,1	0,00	0,11	0,02
Fredensborg	86,5	-0,36	0,12	-3,13
Helsingør	70,0	-0,74	0,07	-9,93
Hillerød	76,1	-0,41	0,07	-5,91
Hørsholm	98,7	-0,02	0,12	-0,19
Rudersdal	84,3	-0,24	0,06	-3,99
Egedal	81,9	-0,29	0,08	-3,73
Frederikssund	68,1	-0,55	0,07	-8,18
Greve	105,8	0,17	0,11	1,48
Køge	95,2	-0,14	0,09	-1,61
Halsnæs	78,0	-0,48	0,11	-4,34
Roskilde	76,3	-0,45	0,06	-7,84
Solrød	89,6	-0,19	0,12	-1,66
Gribskov	91,0	-0,21	0,09	-2,26
Odsherred	88,4	-0,40	0,16	-2,55
Holbæk	99,7	-0,01	0,10	-0,09
Faxe	97,8	-0,06	0,12	-0,51
Kalundborg	101,1	0,05	0,13	0,36
Ringsted	111,4	0,39	0,17	2,31
Slagelse	97,6	-0,06	0,08	-0,73
Stevns	106,8	0,24	0,17	1,36
Sorø	101,8	0,05	0,14	0,38

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Kommune	Tilkendelsesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl på forskel	Teststørrelse (t-test)
Lejre	104,2	0,09	0,10	0,88
Lolland	101,1	0,06	0,13	0,45
Næstved	100,3	0,01	0,09	0,11
Guldborgsund	93,2	-0,30	0,11	-2,63
Vordingborg	96,2	-0,17	0,13	-1,34
Bornholms regionskom- mune	106,4	0,28	0,17	1,66
Middelfart	113,9	0,47	0,13	3,69
Assens	106,7	0,23	0,14	1,64
Faaborg-Midtfyn	95,4	-0,19	0,14	-1,33
Kerteminde	92,4	-0,25	0,20	-1,26
Nyborg	108,8	0,39	0,17	2,37
Odense	98,8	-0,04	0,05	-0,83
Svendborg	95,4	-0,16	0,11	-1,48
Nordfyns	103,1	0,11	0,14	0,76
Langeland	93,1	-0,35	0,37	-0,96
Haderslev	110,2	0,37	0,11	3,42
Billund	115,1	0,54	0,18	3,02
Sønderborg	109,5	0,39	0,13	2,98
Tønder	103,9	0,13	0,13	1,03
Esbjerg	102,9	0,12	0,08	1,39
Varde	106,1	0,21	0,14	1,56
Vejen	107,0	0,21	0,16	1,29
Aabenraa	105,6	0,20	0,11	1,81
Fredericia	100,6	0,02	0,10	0,23
Horsens	102,2	0,09	0,10	0,88
Kolding	96,4	-0,11	0,08	-1,47
Vejle	89,6	-0,29	0,08	-3,79
Herning	117,7	0,55	0,09	6,02
Holstebro	95,9	-0,14	0,10	-1,34
Lemvig	91,1	-0,25	0,17	-1,48
Struer	107,8	0,27	0,18	1,50
Syddjurs	100,3	0,01	0,15	0,07
Norrdjurs	87,2	-0,39	0,11	-3,44
Favrskov	105,2	0,14	0,11	1,32
Odder	102,6	0,08	0,16	0,48
Randers	98,7	-0,06	0,10	-0,58
Silkeborg	84,7	-0,43	0,09	-4,96
Skanderborg	100,3	0,01	0,09	0,08
Århus	117,1	0,62	0,05	13,48
Ikast-Brande	90,3	-0,29	0,12	-2,32
Ringkøbing-Skjern	116,8	0,52	0,11	4,59

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Kommune	Tilkendelsesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl på forskel	Teststørrelse (t-test)
Hedensted	103,5	0,11	0,14	0,80
Morsø	108,0	0,34	0,20	1,67
Skive	110,7	0,36	0,13	2,83
Thisted	109,0	0,38	0,12	3,02
Viborg	100,4	0,01	0,08	0,16
Brønderslev	104,9	0,13	0,13	1,02
Frederikshavn	98,2	-0,08	0,12	-0,66
Vesthimmerlands	108,5	0,26	0,14	1,88
Rebild	103,2	0,07	0,11	0,65
Mariagerfjord	104,7	0,14	0,12	1,20
Jammerbugt	108,0	0,30	0,14	2,12
Aalborg	92,4	-0,19	0,05	-4,12
Hjørring	102,8	0,09	0,09	0,91

Anm.: Absolut forskel = abs.forskel = $\hat{s}_i - \bar{s}_i$. 94 kommuner indgår i data.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

10.6. Sandsynlighed for fleksjob, 2003-2006

	Koefficient	Std.fejl	p-værdi	
Socioøkonomisk status				
Lønmodtagere, Topleder	-0,662	0,103	0,000	***
Lønmodtagere, Højt niv	0,012	0,070	0,869	
Lønmodtagere, Mellem niv	0,029	0,062	0,634	
Lønmodtagere, Grundniv	0,223	0,052	0,000	***
Lønmodtagere, Andre	0,291	0,057	0,000	***
Arbejdsløse	0,318	0,077	0,000	***
Modtagere af sygedagp. mm(fra 2002)	0,148	0,149	0,319	
Uddannelsessøgende	-0,180	0,143	0,208	
Kontanthjælpsmodtagere (fra 2002)	2,096	0,177	0,000	***
Andre	0,187	0,074	0,011	**
Branche				
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	0,236	0,089	0,008	***
Bygge og anlæg	0,180	0,104	0,083	*
Handel og transport mv.	0,144	0,087	0,098	*
Information og kommunikation	-0,052	0,117	0,657	
Finansiering og forsikring	-0,008	0,109	0,938	
Ejendomshandel og udlejning	-0,171	0,146	0,243	
Erhvervsservice	0,264	0,099	0,008	***
Offentlig administration, undervisning og sundhed	0,522	0,087	0,000	***
Kultur, fritid og anden service	0,342	0,094	0,000	***
Uoplyst aktivitet	0,648	0,091	0,000	***
Uddannelsesniveau				
Gymnasium	-0,880	0,067	0,000	***
Faglært	-0,098	0,027	0,000	***
KVU	-0,325	0,054	0,000	***
MVU	-0,422	0,051	0,000	***
LVU	-1,257	0,125	0,000	***
Herkomst				
Indvandrere, vestlig	-0,549	0,076	0,000	***
Indvandrere, ikke-vestlig	-0,602	0,109	0,000	***
Efterkommere, vestlig	-0,521	0,247	0,035	**
Efterkommere, ikke-vestlig	-0,628	0,314	0,045	**
Ejer	0,008	0,049	0,877	
Alder	0,415	0,015	0,000	***
Alder ²	-0,004	0,000	0,000	***
Gift/samlevende	-0,089	0,028	0,001	***
Sygedagpenge	3,680	0,053	0,000	***
Kontanthjælp	1,652	0,101	0,000	***
Kvinde	0,161	0,024	0,000	***
ln(Disp.indk.)	-0,014	0,035	0,694	

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

	Koefficient	Std.fejl	p-værdi	
Almen læge	0,032	0,001	0,000	***
Speciallæge	-0,026	0,007	0,000	***
Speciallæge inkl. øre- og øjenlæge	0,052	0,006	0,000	***
Indlagt	0,241	0,034	0,000	***
Meget alvorlig diagnose	0,441	0,077	0,000	***
Alvorlig diagnose	0,496	0,060	0,000	***
Kommunal ledighedsprocent	-0,024	0,028	0,399	
Kommunal erhvervsfrekvens	-1,245	0,918	0,175	
Kommunestørrelse (antal 18-64-årige)	0,000	0,000	0,221	
År				
2004	6,828	0,050	0,000	***
2005	12,850	0,345	0,000	***
2006	13,067	0,450	0,000	***
Konstant	-14,668	1,108	0,000	***

Anm.: 2.729.231 observationer. Personer, der bor på Læsø, Samsø, Fanø, Christiansø eller Ærø, indgår ikke. Referencegrupperne er selvstændig, landbrug m.v., grundskole, lejebo-
lig, dansk oprindelse, enlig og mand. * signifikant på 10 pct., ** signifikant på 5 pct., ***
signifikant på 1 pct.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

10.7. Sandsynlighed for fleksjob, 2007-2010

	Koefficient	Std.fejl	p-værdi
Socioøkonomisk status			
Lønmodtagere, Topleder	-0,618	0,132	0,000 ***
Lønmodtagere, Højt niv	0,087	0,089	0,328
Lønmodtagere, Mellem niv	0,104	0,073	0,156
Lønmodtagere, Grundniv	0,390	0,071	0,000 ***
Lønmodtagere, Andre	0,376	0,070	0,000 ***
Arbejdsløse	0,835	0,090	0,000 ***
Modtagere af sygedagp. mm(fra 2002)	0,462	0,092	0,000 ***
Uddannelsessøgende	-1,164	0,177	0,000 ***
Kontanthjælpsmodtagere (fra 2002)	2,714	0,115	0,000 ***
Andre	2,239	0,147	0,000 ***
Branche			
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	-0,193	0,102	0,058 *
Bygge og anlæg	-0,276	0,107	0,010 ***
Handel og transport mv.	-0,274	0,101	0,007 ***
Information og kommunikation	-0,580	0,131	0,000 ***
Finansiering og forsikring	-0,394	0,129	0,002 ***
Ejendomshandel og udlejning	-0,251	0,167	0,132
Erhvervsservice	-0,222	0,114	0,051 *
Offentlig administration, undervisning og sundhed	-0,023	0,105	0,827
Kultur, fritid og anden service	-0,180	0,128	0,158
Uoplyst aktivitet	0,244	0,113	0,030 **
Uddannelsesniveau			
Gymnasium	-0,399	0,055	0,000 ***
Faglært	-0,002	0,031	0,959
KVU	-0,263	0,071	0,000 ***
MVU	-0,195	0,057	0,001 ***
LVU	-0,834	0,096	0,000 ***
Herkomst			
Indvandrere, vestlig	-0,470	0,074	0,000 ***
Indvandrere, ikke-vestlig	-0,786	0,092	0,000 ***
Efterkommere, vestlig	-0,370	0,219	0,090 *
Efterkommere, ikke-vestlig	-1,086	0,259	0,000 ***
Ejer	-0,048	0,047	0,310
Alder	0,442	0,012	0,000 ***
Alder ²	-0,005	0,000	0,000 ***
Gift/samlevende	0,098	0,029	0,001 ***
Sygedagpenge	4,343	0,052	0,000 ***
Kontanthjælp	0,022	0,103	0,833
Kvinde	0,221	0,027	0,000 ***
ln(Disp.indk.)	0,260	0,031	0,000 ***

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

	Koefficient	Std.fejl	p-værdi
Almen læge	0,030	0,001	0,000 ***
Speciallæge	-0,032	0,008	0,000 ***
Speciallæge inkl. øre- og øjenlæge	0,054	0,008	0,000 ***
Indlagt	0,132	0,038	0,001 ***
Meget alvorlig diagnose	0,007	0,089	0,933
Alvorlig diagnose	0,305	0,063	0,000 ***
Kommunal ledighedsprocent	-0,237	0,091	0,010 ***
Kommunal erhvervsfrekvens	-4,939	1,744	0,005 ***
Kommunestørrelse (antal 18-64-årige)	-0,001	0,000	0,014 **
År			
2008	6,682	0,154	0,000 ***
2009	13,337	0,561	0,000 ***
2010	9,239	0,179	0,000 ***
Konstant	-15,179	1,523	0,000 ***

Anm.: 2.703.626 observationer. Personer, der bor på Læsø, Samsø, Fanø, Christiansø eller Ærø, indgår ikke. Referencegrupperne er selvstændig, landbrug m.v., grundskole, lejebo-
lig, dansk oprindelse, enlig og mand. * signifikant på 10 pct., ** signifikant på 5 pct., ***
signifikant på 1 pct.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

10.8. Sandsynlighed for tilgang til langvarig offentlig forsørgelse, 2007-2010

	Koefficient	Std.fejl	p-værdi
Socioøkonomisk status			
Lønmodtagere, Topleder	-1,032	0,038	0,000***
Lønmodtagere, Højt niv	-0,989	0,033	0,000***
Lønmodtagere, Mellem niv	-0,665	0,044	0,000***
Lønmodtagere, Grundniv	-0,255	0,026	0,000***
Lønmodtagere, Andre	-0,123	0,026	0,000***
Arbejdsløse	0,648	0,042	0,000***
Modtagere af sygedagp. mm(fra 2002)	0,213	0,065	0,001***
Uddannelsessøgende	-0,963	0,054	0,000***
Kontanthjælpsmodtagere (fra 2002)	2,761	0,091	0,000***
Andre	0,129	0,038	0,001***
Branche			
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	-0,106	0,035	0,002***
Bygge og anlæg	0,652	0,031	0,000***
Handel og transport mv.	-0,021	0,032	0,513
Information og kommunikation	-0,513	0,038	0,000***
Finansiering og forsikring	-0,753	0,045	0,000***
Ejendomshandel og udlejning	-0,210	0,050	0,000***
Erhvervsservice	0,178	0,035	0,000***
Offentlig administration, undervisning og sundhed	0,006	0,031	0,836
Kultur, fritid og anden service	-0,018	0,040	0,645
Uoplyst aktivitet	0,706	0,030	0,000***
Uddannelsesniveau			
Gymnasium	-0,758	0,041	0,000***
Faglært	-0,386	0,015	0,000***
KVU	-0,788	0,026	0,000***
MVU	-0,657	0,062	0,000***
LVU	-1,046	0,034	0,000***
Herkomst			
Indvandrere, vestlig	-0,026	0,023	0,270
Indvandrere, ikke-vestlig	0,764	0,045	0,000***

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

	Koefficient	Std.fejl	p-værdi
Efterkommere, vestlig	-0,035	0,060	0,562
Efterkommere, ikke-vestlig	0,071	0,081	0,382
Ejer	-0,656	0,013	0,000***
Alder	0,113	0,006	0,000***
Alder ²	-0,001	0,000	0,000***
Gift/samlevende	-0,094	0,025	0,000***
Kvinde	-0,058	0,012	0,000***
ln(Disp.indk.)	-0,025	0,009	0,008***
Almen læge	0,035	0,001	0,000***
Speciallæge	0,013	0,004	0,001***
Speciallæge inkl. øre- og øjenlæge	-0,003	0,003	0,404
Indlagt	0,128	0,009	0,000***
Meget alvorlig diagnose	0,152	0,038	0,000***
Alvorlig diagnose	0,148	0,025	0,000***
Kommunal ledighedsprocent	-0,010	0,028	0,723
Kommunal erhvervsfrekvens	-2,230	0,497	0,000***
Kommunestørrelse (antal 18-64-årige)	0,000	0,000	0,000***
År			
2008	-0,285	0,117	-2,450***
2009	[udeladt]		
2010	-2,146	0,209	-10,290***
Konstant	-1,987	0,496	-4,010***

Anm.: 2.674.935 observationer. Personer, der bor på Læsø, Samsø, Fanø, Christiansø eller Ærø, indgår ikke. I 2009 indgår ikke nye personer i data, derfor er 2009 udeladt. Referencegrupperne er selvstændig, landbrug m.v., grundskole, lejebolig, dansk oprindelse, enlig og mand. * signifikant på 10 pct., ** signifikant på 5 pct., *** signifikant på 1 pct.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

10.9. Tilkendelsesratio og absolut forskel. Langvarigt offentligt forsør- gede, 2007-2010

Kommune	Tilkendel- sesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl på forskell	Teststørrelse (t-test)
København	101,0	-0,10	0,00	1,56
Frederiksberg	81,1	1,41	0,00	-11,30
Ballerup	90,3	0,84	0,00	-4,19
Brøndby	84,5	1,93	0,00	-6,76
Dragør	98,3	0,09	0,00	-0,29
Gentofte	87,3	0,63	0,00	-4,30
Gladsaxe	97,8	0,17	0,00	-1,08
Glostrup	99,1	0,08	0,00	-0,31
Herlev	96,5	0,34	0,00	-1,28
Albertslund	89,8	1,30	0,00	-3,97
Hvidovre	96,7	0,29	0,00	-1,67
Høje Taastrup	96,1	0,36	0,00	-2,03
Lyngby-Taarbæk	86,2	0,79	0,00	-4,59
Rødovre	102,9	-0,28	0,00	1,07
Ishøj	78,7	2,59	0,00	-7,35
Tårnby	110,7	-0,82	0,00	3,99
Vallensbæk	93,0	0,35	0,00	-1,24
Furesø	93,6	0,39	0,00	-1,82
Allerød	95,9	0,16	0,00	-0,99
Fredensborg	93,8	0,45	0,00	-2,19
Helsingør	101,1	-0,10	0,00	0,49
Hillerød	98,5	0,09	0,00	-0,52
Hørsholm	86,1	0,67	0,00	-3,70
Rudersdal	85,4	0,72	0,00	-5,46
Egedal	96,2	0,17	0,00	-1,20
Frederikssund	108,9	-0,58	0,00	3,51
Greve	92,5	0,47	0,00	-2,84
Køge	98,9	0,09	0,00	-0,48
Halsnæs	113,2	-1,08	0,00	4,30
Roskilde	97,0	0,19	0,00	-1,59
Solrød	112,4	-0,67	0,00	2,77
Gribskov	112,5	-0,77	0,00	4,11
Odsherred	112,6	-1,08	0,00	3,56
Holbæk	104,5	-0,34	0,00	2,08
Faxe	105,7	-0,43	0,00	1,96
Kalundborg	110,0	-0,81	0,00	3,85
Ringsted	105,7	-0,43	0,00	2,16
Slagelse	110,7	-1,01	0,00	5,78
Stevns	104,1	-0,26	0,00	1,09
Sorø	114,8	-1,02	0,00	4,54

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Kommune	Tilkendel- sesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl på forskøl	Teststørrelse (t-test)
Lejre	115,3	-0,74	0,00	3,59
Lolland	104,8	-0,57	0,00	1,96
Næstved	108,2	-0,65	0,00	3,96
Guldborgsund	100,8	-0,07	0,00	0,35
Vordingborg	103,3	-0,29	0,00	1,36
Bornholms regions- kommune	106,1	-0,52	0,00	2,35
Middelfart	105,8	-0,37	0,00	1,69
Assens	104,4	-0,30	0,00	1,52
Faaborg-Midtfyn	104,1	-0,28	0,00	1,61
Kerteminde	96,4	0,26	0,00	-0,97
Nyborg	96,3	0,28	0,00	-1,15
Odense	96,9	0,29	0,00	-2,45
Svendborg	98,4	0,13	0,00	-0,73
Nordfyns	117,8	-1,24	0,00	4,98
Langeland	105,2	-0,48	0,00	1,06
Haderslev	97,2	0,21	0,00	-1,18
Billund	96,4	0,22	0,00	-1,14
Sønderborg	101,2	-0,09	0,00	0,68
Tønder	93,5	0,52	0,00	-2,62
Esbjerg	97,3	0,25	0,00	-1,83
Varde	101,2	-0,07	0,00	0,43
Vejen	99,3	0,05	0,00	-0,25
Aabenraa	92,3	0,59	0,00	-3,70
Fredericia	109,8	-0,93	0,00	4,10
Horsens	103,4	-0,29	0,00	2,17
Kolding	99,8	0,01	0,00	-0,10
Vejle	99,5	0,03	0,00	-0,25
Herning	91,4	0,55	0,00	-3,97
Holstebro	102,3	-0,15	0,00	0,88
Lemvig	96,0	0,25	0,00	-1,00
Struer	104,1	-0,29	0,00	1,09
Syddjurs	108,7	-0,58	0,00	2,86
Norddjurs	107,8	-0,69	0,00	2,87
Favrskov	114,8	-0,77	0,00	4,65
Odder	102,5	-0,15	0,00	0,62
Randers	105,8	-0,48	0,00	3,38
Silkeborg	106,5	-0,44	0,00	3,04
Skanderborg	106,2	-0,33	0,00	1,99
Århus	96,2	0,29	0,00	-5,10
Ikast-Brande	94,4	0,41	0,00	-2,04
Ringkøbing-Skjern	99,6	0,02	0,00	-0,15
Hedensted	102,6	-0,15	0,00	0,79

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

Kommune	Tilkendel- sesratio	Abs.forskel (pct.point)	std.fejl på forskøl	Teststørrelse (t-test)
Morsø	115,5	-1,12	0,00	3,43
Skive	93,7	0,42	0,00	-2,43
Thisted	105,0	-0,32	0,00	1,64
Viborg	106,8	-0,44	0,00	3,59
Brønderslev	108,2	-0,60	0,00	2,23
Frederikshavn	100,6	-0,05	0,00	0,34
Vesthimmerlands	109,7	-0,68	0,00	3,39
Rebild	102,4	-0,13	0,00	0,76
Mariagerfjord	96,9	0,23	0,00	-1,02
Jammerbugt	105,1	-0,34	0,00	1,67
Aalborg	94,5	0,46	0,00	-5,36
Hjørring	103,6	-0,27	0,00	1,48

Anm.: Absolut forskel = abs. forskel = $\hat{s}_i - \bar{s}_i$. 94 kommuner indgår i data.

Kilde: Egne beregninger på registerdata og Ankestyrelsens tilkendelsesregister.

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtids-
pension og fleksjob 2003-
2010

Forsikring & Pension

10.10. Inddeling af diagnoser

Meget alvorlig diagnose

Ondartet svulst i mavesæk, tarm, bugspytkirtel, fordøjelsesorganer, lufrør, lunger, brystkirtel, livmoder, kønsorganer, urinorganer og andre organer.

Svulst i lymfatisk og bloddannende væv

Sindssygdomme

Akut hjerteinfarkt

Karsygdomme i hjerne

Alvorlig diagnose

Sukkersyge

Sygdomme i blod og bloddannende organer

Neuroser, personlighedsforstyrrelser og andre psykiske, ikke-psykotiske forstyrrelser samt åndssvaghed og mental retardering

Epilepsi

Andre sygdomme i nervesystem

Blodtryksforhøjelse (herunder blodtryksforhøjelse med hjertesygdom og med nyresygdom)

Andre iskæmiske hjertesygdomme

Symptomatisk hjertesygdom

Andre hjertesygdomme

Åreforkalkning

Bronchitis, udvidede lunger og astma

Tarmslyng uden oplysning om brok

Andre sygdomme i lever, galdeveje og bugspytkirtel

Andre sygdomme i urinorganer

Leddegigt og beslægtede sygdomme

Knoglemarvsbetændelse og andre knoglesygdomme

Sygdomme i brusk mellem ryghvirvler, diskusprolaps og "rygsmerter"

Andre sygdomme i knogler, bevægelsessystem og bindevæv

Brud af lårbenshals

Anden eller uspecificeret intrakraniellæsion

Anm.: På baggrund af S-listen over 99 sygdomsgrupper.

Kilde: Danmarks Statistik TIMES.

Analyserapport 2013:3

Tilkendelser af førtidspension og fleksjob 2003-2010

Forsikring & Pension